

Jhr. Mr. R. A. VAN RIJCKEVORSEL +

Voorzitter van de Noord-Brabantse federatie van Schuttersgilden.

„De Gildetrom”, periodiek, uitgave van het Bestuur van de Kring „Het Kwartier van Oirschot”, aangesloten bij de Federatie van Noord-Brabantse Schuttersgilden. Verschijnt drie maal per jaar. Redakteur: C. A. B. M. Schade te Moergestel; redactieraad H. A. J. van Erve te Moergestel; A. J. M. Jacobs te Tilburg en Th. A. van de Loo te Oirschot. Typografische verzorging: Drukkerij H. Versteden en Co., Noordhoekring 65, Tilburg. Advertenties: H. A. J. van Erve, Rootven 60, Moergestel. Administratie: M. A. P. Adriaansen, Bergstraat 113 te Goirle, giro 1139459. Abonnementen voor particulieren f 3.— per jaar.

Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel †

Onze Jonker is niet meer.

Toen ik op dinsdagavond 14 februari j.l. tijdens een lezing in Aarle-Rixtel van de Heer Schroeders het ontstellende bericht ontving, dat onze voorzitter van de Federatie plotseling door O. L. Heer was getroffen, was ik met stomheid geslagen. Hoe was dit nu mogelijk, waarom moest dit gebeuren? Alleen God weet dit en wij hebben zijn besluit te aanvaarden. Een feit is echter dat onze meest waarachtige Gildebrouder was heengegaan. Wij zijn niet alleen ontsteld, wij zijn bedroefd. De Jonker was onze voorzitter en wat voor een voorzitter. Hij kende niet alleen het Gildewezen door en door, hij kende en waardeerde bovenal de Gildebrouder zelf. Zoals hij hield van het Brabantse land, zo hield hij van haar bewoners, van hen, die van de oude stam zijn, en onder hen waren bij hem uitverkoren de gildebrouders, omdat hij in hen wist, de oude Brabantse trouw, eerlijkheid en vasthoudendheid aan het goede. Hij besepte ten volle dat een vendelgroet gebracht door zijn Gildebrouders „voor God, Koningin en Vaderland” geen kwestie was van fraai de vanen zwaaien, neen, hij wist dat dan de rondwentelende vanen in hun handen, attributen waren geworden, die met overtuiging en met de waarachtige bedoeling een groet te zijn. klassiek werden ontrold en gezwaaid.

Hoe kon hij genieten en ontroerd zijn van een massale opmars, gevolgd door de vendelgroet aan de autoriteiten gebracht. Hoeveel wijze woorden hebben wij dan niet uit zijn mond vernomen als hij daarna als voorzitter van de Federatie zich richtte tot de Gildebrouders.

In 1937 aanvaardde Jhr. Mr. R. v. Rijckevorsel het voorzitterschap van de Federatie van Brabantse Schuttersgilden en bekleedde hij nog steeds deze functie, toen hij van ons werd weggeroepen.

Heel erg dankbaar moeten wij allen zijn voor het ontzaglijk vele, dat hij voor ons heeft gedaan. Het is veel meer dan de meesten van ons weten. Zijn gedachten waren steeds bij de Gilden. Hoe vaak kwam hij niet bij mij op kantoor om te praten over Gilden in heroprichting, over Gilden die het moeilijk hadden, over vaandels, standaards, zilver, over de kringen, over personen. Waren er moeilijkheden, hij sprak er met mij over, en dan was steeds zijn meest markante eigenschap, dat hij onderlinge geschillen steeds wenste goed te

praten. Hij kon en wilde geen kwaad zien. Naar mijn vaste overtuiging kwam dit voort uit zijn eigen nobel karakter. Hij zelf kende het kwaad niet. Hij wilde daarom een foutieve gedachte van anderen niet aanvaarden. Dat dit alles geen loze woorden zijn, weten de Gildebrouders zelf het beste. Hij was onze voorzitter, maar de Gildebrouders spraken in groot respect alleen over „onze Jonker”.

Er zullen weinig vergaderingen en Gildedagen zijn geweest die niet door hem werden bezocht, in zeer vele gevallen tesamen met Mevrouw van Rijckevorsel, die, door haar eveneens grote liefde voor de Gilden en haar grote kennis van zilver en vanen, hem steeds tot zo grote steun is geweest. Zaterdag hebben wij Jhr. van Rijckevorsel naar zijn laatste rustplaats gebracht. Met volle gildeer werd hij ter aarde besteld.

Wij gaven hem met zeer velen het mooiste wat wij te bieden hadden. Het bidprentje waarop een foto van de Jonker in Gildetenue, laat wel heel treffend zien hoezeer het begrip „Het is een voorrecht Gildebrouder te mogen zijn” bij de Familie van Rijckevorsel leeft. Alleen reeds voor deze daad, voor dit voorbeeld voor velen, zijn wij Gildebrouders ontzaglijk dankbaar. Ik zou nog veel kunnen verhalen over de enorme kennis van de Jonker, over het goede voorbeeld dat hij steeds gaf, over nog veel meer. Laat het zó goed zijn. Wij beseffen reeds, doch zullen spoedig sterker gaan gevoelen, de leegte die is ontstaan.

Het zal geen eenvoudige taak zijn deze opengevallen plaats, te naasten bij, aan te vullen.

Het enige wat wij zeker weten is, dat de Jonker een beter leven is ingegaan en dat hij, zo nodig, mag rekenen op de voorspraak van God's lieve Heiligen, waarvan zovelen als schutpatronen of patronessen onze vanen sieren.

Beste voorzitter, rust in vrede.

Jan van de Mortel

Plechtige uitvaart van

Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel

De gilden van Brabant namen op grootse wijze afscheid van hun Federatie-voorzitter.

Zaterdag 18 februari j.l. nam Berlicum en de gilden van Brabant op waarlijk grootse wijze afscheid van Jonkheer v. Rijckevorsel. Een stoet zoals Berlicum en waarschijnlijk Nederland nog nooit gezien heeft, begeleidde de grote voorzitter van de Brabantse gilden naar de kerk en het kerkhof. Alle grote gilde-autoriteiten met deputaties van de gilden waren naar Berlicum gekomen om op gildewijze de laatste groet te brengen en afscheid te nemen van 'n man, die alles voor de Brabantse gilden overhad en 45 jaar lang werkte en ploeterde voor het gildewezen en van het ene gildefeest naar het andere trok om de mooie ideeën van het gildewezen te verspreiden en de fouten er uit te halen. Hij heeft het mooie spreekwoord: „Adel verplicht” zeer letterlijk opgenomen en zo heeft hij het erfgoed van Brabant weer tot grote bloei gebracht. Maar niet alleen voor het gildewezen, zoals te zien was uit de vele deputaties van andere belangrijke verenigingen op cultureel en maatschappelijk gebied. Doordat hij geen enkele persoonlijke eer zocht, heeft hij als voorzitter op de allerbeste manier getoond, de ware gildebroeder te zijn. Hij wilde zelf de hardste werker zijn, de grootste offers brengen, dag en nacht klaar staan, maar 'n gildebroeder vooropzetten en hem waarderen! De gewone gildebroeder doet immers door zijn zelfde instelling en geest hetzelfde, zij het op een andere plaats. Zo was hij een levend voorbeeld voor allen. Voor de Jonker was de gewone gildebroeder, de trommelaar, de vendelier, de standaardrijder, de deken, de koning of keizer of de hoofdman, steeds de gelijke voor hem in het gildewezen.

Daarom zijn ze ook allemaal gekomen om afscheid te nemen van hun Jonker. Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel werd begraven door het St. Joriskerk Berlicum, omdat hij daar beschermheer van was. Allereerst hebben Jan van de Mortel en de hoofdman, de koning en de dragers tezamen met enkele familieleden bij de overledene gebeden.

Nadat de kist was gesloten werd de ontslapene naar buiten gedragen en op het voorplein van Huize „De Wamberg” geplaatst. Vier gildebroeders ontvouwen het gildevaandel van St. Joris en legden dit op de kist, waarna de koning naar voren trad en het koningszilver door de hoofdman werd afgenomen en eveneens op de kist gelegd, alsmede het bloemstuk van de familie van Rijckevorsel en een zwart kussen, waarop de gilde-eretekenen van de Jonker waren bevestigd.

Het waren het hoofdmansschild als teken van zijn voorzitterschap van de Federatie, het zilveren schild van de Kring Maasland en het verguld zilveren insigne van het St. Joriskerk te Berlicum. Nadat de kist in de auto was geplaatst, defileerden de aanwezige gildebroeders, waarna de familie plaats nam in de gereedstaande volgauto's. Intussen kwamen vanaf tien uur steeds meer gildedeputaties naar Berlicum in het gildehuis, waarna tegen elf uur een lange stoet onder het doffe slaan van de trommen naar de Hoogstraat bij Reyerhof trok, waar na enkele minuten de lijkstoet aankwam. Vijf vendeliers van St. Joris namen hun plaats in naast de lijkwagen, de harmonie, die helemaal voorop stond, zette treurmuziek in, de standaardrijder W. van Zoggel droeg de standaard van St. Joris met het wapen van de familie van Rijckevorsel, de gildetrommen begonnen hun dof gebom. Zo trok de plechtige begrafenisstoet, die Berlicum ooit zag, naar de kerk, waar de gilden een grote erehaag vormden en een grote menigte aanwezig was, terwijl de zware eikenhouten kist met loden binnenbekleding door de gildebroeders onder leiding van de heer Jan van de Mortel op de baar werd geplaatst. Kransen en bloemen werden op de kist gelegd, terwijl een jonge tamboer van St. Joris het kussen met de ordeteken voor de kist uitdroeg. Zo trok de grote stoet de kerk binnen, die stampvol was, terwijl het gehele priesterkoor gevuld was met vaandeldragers en vendeliers en tamboers van St. Joris. De erewacht werd betrokken door vijf vendeliers van St. Joris. De eerwaarde heer pastoor Hoek, gildeheer van St. Joris, herdacht de edele mens, die Jonkheer van Rijckevorsel was. Tijdens de consecratie presenteerden de vendeliers hun vendels, terwijl de tamboers een zacht geroffel lieten horen.

Na de H. Mis trok dezelfde stoet naar het kerkhof, waar eerst het zilver van de kist werd genomen en de koning weer omhangen, daarna het grote vaandel van St. Joris voorzichtig werd opgevouwen. Na de absoute bracht hoofdvendelier G. van der Leest op indrukwekkende wijze de laatste vendelgroet, waarbij alle gildetrommen roffelden. Hij eindigde met het kruisteken met het vendel, waarbij het neigde tot op de kist.

Nadat de harmonie treurmuziek had gespeeld, sprak de heer Jan van de Mortel in sobere woorden maar met grote warmte een afscheid uit aan deze onvergetelijke

Hoofdvendelier G. van de Leest sluit de laatste vendelgroet met het H. Kruisteken.

gildebroeder, die zelf de minste wilde zijn en wilde dienen in het gilde. „De vele heiligen van de gilden hebben U reeds zeker in de hemel ontvangen” aldus de heer van de Mortel.

Hierna dankte Dhr. C. van Rijckevorsel namens de familie voor de bewezen eer. Na het afscheid van de familie begon het defilé van de gilden, waarbij de vendeliers van St. Joris met hun vendels afscheid namen: zij hadden hun medegildebroeder begeleid, hadden de erewacht betrokken in de kerk, en hadden hem naar het kerkhof gebracht. Nu was hun taak afgelopen. Zij hadden hun plichtgedaan. Daarna kwamen de gilden aan de beurt en als laatste de tamboers, waarvan de tamboers van St. Joris urenlang met hun zware trommen hadden gestaan. Buiten het kerkhof werd de gildestoet opnieuw geformeerd. En als teken dat de gilden hun plicht hadden gedaan, maar

dat het leven doorgaat en moet door blijven gaan, ondanks het zwaarste verlies, sloegen de gildetrommen weer de gewone marsen. Het leven gaat door, het gildeleven ook. Al zal een figuur als Jonker v. Rijckevorsel waarschijnlijk wel nooit meer gevonden worden. Hij heeft het gelukkig mogen beleven, dat de kleine, soms armzalige resten van de vroegere machtige gilden, mede door zijn werk weer geworden zijn tot een sieraad van het moderne Brabant. Menig Landjuweel zag hij na de oorlog als voorzitter van de Federatie aan zijn oog voorbij gaan. Nu trok een klein Landjuweel mee bij zijn uitvaart. Het was zijn Landjuweel van de dood. Schoner dank kan het leven eigenlijk niet geven, dan in de dood het succes van het werk te zien. (Gedeeltelijk naar het weekblad „De Brug” van de Abdij van Berne)

C..S

GULF motoroliën en doorsmeervetten

volgens officiële smeerschema's voor alle merken tractoren en landbouwmachines

N.V. Oliehandel v.h. v. Vollenhoven & Smulders

KORT VERSLAG

van de jaarvergadering van de Kring „Het Kwartier van Oirschot", op 1 april 1967 te Oirschot gehouden.

Onder voorzitterschap van de Heer W. Luijten hield de Kring „Het Kwartier van Oirschot" op 1 april 1967 zijn jaarvergadering, waarbij naast alle bestuursleden de afgevaardigden van 32 gilden aanwezig waren.

Naast het gebruikelijke welkomstwoord gaf de voorzitter een terugblik over 1966, op welk jaar met voldoening kan worden teruggezien. Hij zei trots te zijn op de activiteit van de Kring, die mogelijk is geweest door een grote eensgezindheid van gilden en bestuur. De goede geest in de Kring en de wil tot broederlijke samenwerking wekt vertrouwen voor de toekomst.

Een woord van lof en dank ging uit naar het Gilde St. Sebastiaan te Hilvarenbeek voor de organisatie van de zeer geslaagde kringdag, naar het Gilde St. Willibrordus te Alphen voor de organisatie van het vrije gildenfeest, alsmede naar de gilden, die door afvaardigingen tegenwoordig waren bij zowel de blijde gebeurtenissen als het Bruidsbouquet bij gelegenheid van het huwelijk van H.K.H. Prinses Beatrix en de vendel hulde bij de installatie van Mgr. J. Bluijssen, zowel als bij de droevige gebeurtenissen als de begrafenis van Mgr. W. M. Bekkers, Bischof van 's-Bosch, en de begrafenis van Mevr. G. Smulders-Beliën, Beschermvrouwe van de Kring te Middelbeers.

Bij de herdenking van de overledenen in het afgelopen jaar werd door de Voorzitter nog een speciaal woord gewijd aan de onlangs overleden Voorzitter van de Federatie Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel. Staande werd door de vergadering voor alle overledenen een gebed gestort.

Het jaarverslag van de secretaris besprak uitvoerig de gang van zaken in de Kring,

zowel t.a.v. het naar buiten treden als t.a.v. de innerlijke organisatie, waaraan met vaardige hand gewerkt wordt door vernieuwde reglementering ook op wedstrijdtechnisch gebied. Een der belangrijkste activiteiten noemde het verslag het houden van een zeer uitgebreide enquête inzake de nog levende gebruiken bij de gilden, hun zilverschatten, archiefstukken, vanden en attributen, alsmede het houden van een onderzoek door Drs. W. Knippenberg te St. Michielsgestel naar de meestertekens op gildezilver. Dit alles om een beter inzicht te krijgen in de geschiedenis van het Brabantse gildewezen.

Dat de grote activiteit van de Kring een flinke aderlating voor de kringkas had betekend, bleek uit het jaarverslag van de penningmeester de Heer J. Abrahams. Het financieel overzicht sloot met een batig saldo van slechts f 41,03.

Het bestuursvoorstel tot het houden van kringschietwedstrijden op alle wapens resulteerde uiteindelijk tot uitbreiding van onderlinge schietontmoetingen in kleine groepen, zulks ter bevordering van het onderling contact.

Teneinde een meer juiste beoordeling te bevorderen bij de toekenning van optocht-prijzen werden de aangesloten gilden ingedeeld in 3 groepen t.w. de volledig gecostumeerde gilden, de ongecostumeerde (waaronder ook de gedeeltelijk gecostumeerde) gilden en de gilden met drumbands.

Met een dankwoord voor het zakelijk houden der besprekingen sloot de Voorzitter deze vergadering, die een totaalbeeld van tevredenheid toonde, met de Christelijke groet.

De Kringsecretaris,
H. A. J. van Erve.

TRAPPIST
bier

Bierbrouwerij „DE SCHAAPSKOOI" - Tilburg

ONZE PATROONHEILIGEN

XII

De Heilige kluizenaar Antonius.

(Feestdag 17 januari)

Antonius werd in 251 geboren uit katholieke, welgestelde ouders, die in Egypte woonden. Een nog grotendeels heidense omgeving met een afgezonderd bestaan. Zo werd ook Antonius opgevoed. Hij wenste geen contact met de zeer vrijmoedige zeden van heidense jongens. Daarom zag hij af van de studie. Hij ging geheel op in het landbouwbedrijf van zijn ouders. Dezen stierven toen Antonius ongeveer twintig jaar oud was. Dit betekende een keerpunt in zijn leven. De broosheid van het leven en het vergankelijke van aardse goederen riep in zijn geest de gedachte wakker daarvan vrijmoedig afstand te doen. Het betekende niet alleen armoede, maar ook zuiverheid; afstand doen van vreugde van het gezinsleven, hetwelk hij zo had mogen delen met zijn zusje.

Lang aarzelde de jongeling en zijn beslissing kwam als het ware door een persoonlijke uitnodiging, toen hij in de kerk het evangelie hoorde voorlezen met de woorden van de Zaligmaker tot de rijke jongeling. Hij deelde het vaderlijk erfgoed uit onder zijn bureu, het geld aan de armen en trouwde zijn zusje toe aan godvrezende maagden. Voor zichzelf zocht hij een verblijf nabij het dorp en legde zich toe op de beoefening van deugd en versterving. Geheel onbekend met dit zieleleven stelde hij zich onder leiding van een grijsaard, en deze godvrezende man leerde hem volgens een vaste dagorder van gebed, overweging en handenarbeid leven. Toen leerde Antonius voor-god: „Wat achter mij is, vergeet ik”. Voor zijn verdere vervolmaking bezocht Antonius de in de buurt wonende asceten en nam in zich op waarin elk van hen uitmuntte.

De enige, die aan dit alles aanstoot nam, was de duivel, die steeds trachtte Antonius ten val te brengen door hem de zoetheid van de wellust te laten proeven. Maar omdat de heilige onverzwakt vast hield aan gebed en versterving en zijn vertrouwen op God vestigde, had de satan geen invloed op hem.

Vijftien jaren van dit harde leven waren nodig geweest om hem van iedere aardse voldoening los te maken om in ongestoorde vereniging met God te kunnen leven. Om te beproeven of zijn weerstandsvermogen sterk genoeg was, liet hij zich opsluiten in een ledig rotsgraf en een vriend zou hem van tijd tot tijd brood brengen. Opnieuw trachtte Satan de kracht van de heilige te breken. De strijd was hevig. Satan viel de eenzame Antonius aan met een leger van demonen, mishandelde hem, waardoor hij bovenmenselijke pijnen leed en bewusteloos neerviel. Zo vond zijn vriend hem toen hij brood kwam brengen. Deze nam hem voor

dood op en droeg hem naar de kerk. Zodra Antonius echter weer tot bewustzijn kwam, liet hij zich terugdragen naar zijn spelonk en daagde zelf de satan uit: „Hier ben ik weer, ik ontvlucht jullie slagen niet”. Immers niets kon hem scheiden van de liefde tot Christus. Toen riep de satan zijn honden en hitste hen tegen Antonius op, zodat de plaats begon te schudden, de wanden der rotsen barstten open en een stroom van duivelen in wilde dierengedaanten keerde zich in woede tegen hem. Heel dit machtsvertoon bracht echter niet de minste beroering in zijn zieleleven en hoezeer zijn lichaam ook kreunde onder de felle pijnen, Antonius had nog de kracht om zijn vertrouwen in God te openbaren. Toen kwam God zijn trouwe dienaar te hulp. Een licht straalde in de spelonk, de duivelbende werd onzichtbaar, zijn lichaamssmartten verdwenen en de goddelijke rust keerde terug. God had zijn strijd aanschouwd, stelde hem onder bescherming en zegde hem toe, dat zijn naam beroemd zou worden.

Aldus door God gesterkt, verliet hij de spelonk, trok de Nijl over en nam zijn intrek in een verlaten wachtpost aan de rand van de Arabische woestijn. Hier bereikte de heilige zijn levensdoel.

Intussen drongen vele bezoekers tot de heilige door en velen van hen voelden zich geroepen in zijn nabijheid zijn leven te moeten volgen. Hun aantal groeide snel en weldra waren alle spelonken en grotten in de hergen rond het verblijf van de heilige Antonius met kluizenaars bevolkt. Hij regelde hun levenswijze en gaf daartoe zijn geliefde algehele afzondering prijs en vormde op deze manier een zeer eenvoudige gemeenschap. Ook anderen die zijn hulp kwamen inroepen, hielp hij zoveel in zijn vermogen was. De liefde dreef hem. Door de groei van zijn faam nam veel van zijn tijd in beslag. Antonius vreesde dat de tijd voor zijn eigen zielzorg te kort werd en besloot naar een plaats te vertrekken waar men hem niet kende. Nadat hij een van zijn medebroeders met de leiding belast had en wat brood met zich medenemend, zette hij zich in gepeins aan de oever van de Nijl neder: waarheen zou hij zijn schreden wenden? Zijn blik werd getroffen door stofwolken, van een karavaan, op weg naar de Roode Zee, die op 't punt stond de woestijn in te trekken. Het was voor hem een vinger Gods. Zonder te aarzelen volgde hij de karavaan en de Arabieren wisten een goed plaatsje voor hem nabij de Quolzim aan de weidse wadi Araba. Een paar spelonken in een berg, een waterbron met enkele wilde dadels er omheen en voor het overige de absolute stilte bevredigde hem volkomen. De natuur voerde zijn gedachten tot God en met de wilde dieren stond hij spoedig op voet van het aardse paradijs.

In gebed, versterving en overweging groeide een innige gemeenschap met God, waarvan Antonius hoopte ongestoord te zullen

blijven om zodoende alle uren van de dag aan God te kunnen besteden.

De satan kon niet nalaten hem nogmaals te beproeven. Bezoekers riepen wederom zijn voorspraak in en God verhoorde zijn gebed. Heidense filosofen poogden hem met hun stellingen en beweringen te overreden, maar werden door zijn nuchtere redeneringen tot zwijgen gebracht. Ook zijn medebroeders, die aan de Nijl waren achtergebleven, vroegen steeds weer zijn toewijding en menigmaal maakte hij de afmattende en soms niet zonder levensgevaar zijnde tocht naar zijn broeders.

Toen de heilige Antonius zijn einde voelde naderen, verdeelde hij zijn schamele kleding, omhelsde zijn broeders en liet hen beloven, dat zij hem op een onbekende plaats zouden begraven. Zij hielden woord en begroeven hem ergens in de woestijn.

De H. Antonius, van wie God zelf verklaard heeft, dat Hij zijn naam over de gehele aarde zou verspreiden, leeft ook voort in onze gewesten. Vele parochiekerken, patronaten en gilden kozen hem tot patroon. Ten tijde der middeleeuwen werd ook deze heil-

lige als het ware omgevormd tot een tijdgenoot en uitgerust met het habijt van een hospitaalbroeder, getooid met de taukruk, een heel oud embleem van ziekenverplegers en met de bel, waarmede de questierders gewoon waren de gelovigen van hun komst te verwittigen. Uit dankbaarheid voor zijn bescherming tegen de vuurziekte, beeldden zij hem uit lekkende vlammen vertredende. De boeren riepen hem aan tegen ziekte onder hun vee en om de vertrouwdeheid met de St. Antoniusvarkens symboliseerden zij de heilige door hem uit te beelden met een varken.

Ook op de gildevaandels komt deze uitbeelding voor, doch zij heeft niets te maken met het leven van deze heilige kluisenaar. Antonius was geen dweper, noch een recordmens. Hij handelde bewust in een volledig vertrouwen op God en zette een eenmaal genomen beslissing door.

De Gildebreders van Sint Antonius in ons gewest willen ook geen dwepers zijn, noch recordmensen, maar zullen in Godsvertrouwen hun schoon ideaal navolgen.

A. J.

Th. A. van de Loo.

Schuttersgilden in de Gouden Eeuw

III

De schuttersmaaltijd als zodanig dateert reeds uit de tijd der schuttersgilden. Onder de opsomming van de „Rechten ende vrijheden” der schutters in een stedelijke ordonnantie van de Haarlemse magistraat van 22 maart 1467 lezen we: „Item zo wanneer Dat die hantboge scutteren vorscr(even) horen papegaey en de dat eenich van huere scutteren op der stede huys mit zijnen coninck niet en quame eten, also verre als zij binnen der stede waren, ende oick op sinte sebastiaens dach, die zullen horen vollen montcost gelden gelijc de gene die daer gheten zullen hebben.....”

Hieruit blijkt, dat de deelnemers hun eigen mondkost moesten betalen. Anders werd dit in 1558, toen de stadsregering voorstelde, dat eens per jaar, bij overdracht der posten, een feestelijke maaltijd op kosten van de stad zou worden gegeven. In de registers van burgemeesteren heet het: „dat zijl(ieden) sullen mogen heussche vergaderinge hebben te weeten een dach eetens op versch gecoice spijse sonder Langer oft meer”. Hoezeer dit gebruik, dat oorspronkelijk door de overheid was ingesteld om de leidende schutters gunstig voor zich te stemmen, ontaardde, blijkt uit een ordonnantie van 1633, die ons de stemming in herinnering roept van Hals' Maaltijden van 1627 al treffen we daar niet het gehele corporaalschap doch alleen het „kader” aan: „Ende alsoo in 't seecker bevonden is gheweest dat in alle vergaderingen van Corporaelschappen, een gheheele weecke gheduerende, eenen grooten overmatigen penninck verteert werdet, tot grooten cos-

ten van de Ghemeente, daer inne bysonder in dese benaude tyden behoort voorsien te werden. Soo is mede expresselijck gheordonneert ende ghesloten, dat voortaan alle Corporaelschappen eens des Jaers by den anderen in de Doelen sullen mogen vergaderen, sonder elders 1), op de boete van dertigh stuyvers by elcx te verbeuren, ende dat de selve vergaderinghe niet langher en sal dueren als drie, of ten langhsten vier daghen, op de verbeurte van Twaelf Guldens voor de Crijgs-raet ende noch XXV Guldens voor het Vendel, midts dat oock niemant ghehouden sal wesen, meerder te verteeren dan tot de boete toe, daer inne hy ghevallen soude moghen zijn, voor welke Vergaderinge sy sullen mogen innelegghen voor een Corporaelschap drie Tonne Biers Accijns vry.....

Wilverstaende dat men uytdruckelijck verstaet dat men in als sulcke vergaderinge gheen Vrouwen mogen halen, mede brengen, ofte gedoogen, op de verbeurte van ses Carolus Guldens, ten behoeve van 't Vendel, by elcks contrarie doende.

Ende alsoomen bevint datter groote onregeltheit bespeurt wordt, door dien dat de Kinderen van de Schutteren, by groote menichte inde Doelens komen, ende henluyden by ende ontrent de Maeltijt voeghen, tot groote onnuttelijke verslindinge van Spijs ende Dranck.

Soo werdt mede wel expresselijck geordonneert ende bevolen, datter voortaan ghene Kinderen inde voorsz. Vergaderinge sullen mogen komen, ofte inde Doelens loopen, ofte spelen, op pene dat de Vaders van dien, voor elck Kint sullen betalen, ses

Guldens ten behoeve van de Crygsraet, ende daerenboven noch vijfthien stuyvers, ten behoeve vant Corporaelschap"

Levendiger commentaar op de sfeer, die het evenement van de schuttersmaaltijd beheerste, is wel niet te geven!

1) Het was namelijk gewoonte, dat naast de jaarlijkse officiële maaltijd der officieren geregeld nog andere werden gehouden, zowel van enkele schutters of officieren en onder-officieren als van het voltallige vendel. De onkosten, die steeds hoger werden, moesten worden bestreden door de krijgsraad, die de benodigde gelden bijeen kreeg door contributies te heffen van rijke weduwen, Doopsgezinden en de meeste vrijgestelden van de schuttersdienst.

De historie der schutterij toont aldus vele aspecten. Aanvankelijk verweven met het kerkelijk leven, dankte zij haar ontstaan aan de verdediging der steden, in hachelijke tijden sprak zij bij uitzondering een woord mee in het politieke leven, steeds had zij haar aandeel in de zeden en gewoonten van de tijd en gaf zij kleur aan de gemeenschap. Maar juist in de tijd van de grote corporatie-schildering was het schutterswezen zózeer verwijderd van zijn oorspronkelijke doelstelling, dat alleen de uiterlijke kant, de parade, hoofdzak werd.

Dat wij wat toeven in de archieven der schutterij alvorens het voorhang weg te schuiven van de Maaltijd van 1616, is van belang, omdat grotere vertrouwdheid met de traditie een zuiverder kijk geeft op het voorgestelde en een directer aanvoelen van de historische sfeer, hetgeen de beleving van het kunstwerk verdiept en vervolmaakt. Nu wij vanuit de doelenzaal van de officieren van St. Jorvis in hún verleden hebben gezien, is het gevaar voor on-

historische interpretatie minder dreigend. Want dit gevaar bestaat, getuige de commentaar van een der meeste eminente Duitse kunsthistorici op de Maaltijd van 1616, waarin hij o.m. zegt: „Man sieht es diesen zwölf wackeren Bürgern an, dass ihnen das „Zweckessen“, welchem sie sich so unbekümmert, so von ganzem Herzen hingeben, doch nicht letzter Zweck ist; wir erkennen in Ihnen die Männer, welche die heldenmütige Verteidigung von Haarlem durchgekämpft hatten, Männer die sich wohl bewusst sind, was sie geleistet, die aber ebenso bereit sind, für ihre Freiheit und ihren Glauben die Waffen wieder zu ergreifen, die sie nach 40-Jährigem Kampfe eben niedergelegt hatten..... 1)

Als de nuchtere cijfers aantonen, dat het in 1616 precies 44 jaar geleden was, dat de schutters van Kolonel Van Duivenvoorde zich onder de bezielende leiding van Ripperda tegen de Spanjaarden te weer stelden, kunnen de oudste officieren van Hals' maaltijd zich de heldhaftige verdediging van Haarlem nog juist uit hun jongelingsjaren herinneren.....

Wij willen evenmin afdingen op de kwaliteiten, die deze mannen ongetwijfeld ook bezeten hebben, getuige althans de sterke koppen van enkele hunner, doch het „bewustzijn hunner prestaties" lag op dat moment toch meer binnen het bestek van de appetijtelijke dis, dan op het terrein van godsdienststrijd of vrijheidskamp!

1) W. van Bode, Frans Hals und seine Schule, Leipzig, 1871, blz. 10.

Uit: Schuttersmaaltijd der officieren van de St. Jorisdoelen van Frans Hals anno 1616 door H. P. Baard.

Vaandels
Vendels
Costuums
Hoeden
Petten
Veren
Sjerpen
Knopen
Stokken

Reeds 35 jaar is dit Uw speciaal-adres voor GILDE-ATTRIBUTEN

Fa. M. Waters

Stationsstraat 18 - GELDROP - Telefoon 04903 - 2372

Dankbetuiging Mgr. Bluyssen

Naar aanleiding van mijn benoeming en installatie als bisschop van 's-Hertogenbosch mocht ik talrijke felicitaties en attenties ontvangen. Bijzonder graag zou ik allen, die mij met hun hartelijke belangstelling steunden, rechtstreeks en persoonlijk willen bedanken. Ik moest echter constateren, dat dit onmogelijk is.

Het is daarom via dit algemeen schrijven, dat ik U, mede namens mijn moeder en andere familieleden, uit de grond van mijn hart wil danken voor Uw welgemeend en

sympathiek meeleven. Ik hoop, dat U aanvaardt, dat mijn dankbaarheid echt persoonlijk is bedoeld.

Ik mag U wel vragen te blijven bidden tot de Heer, die wij gezamenlijk willen volgen, dat mijn werk als bisschop zegenrijk mag zijn voor mijn bisdom, voor de wereldkerk, en voor allen die op mij rekenen.

Graag beloof ik mijn blijvend gebed voor U.

Bisschop van 's-Hertogenbosch

J. BLUYSSSEN,

's-Hertogenbosch, januari 1967.

Drs. W. H. Th. Knippenberg

OPROEP AAN DE INWONERS VAN LOMMEL!

Voor de tentoonstelling 'HET GLASCANVAS', zoeken wij mensen, jong en oud, die zich willen laten portretteren op de toren van het Glazen Huis door de Brusselse kunstenaar Gauthier Pierson op 6, 7 en 8 april. Deze portretten, door de kunstenaar op slechts 5 minuten getekend, blijven tot einde september te bezichtigen in het Glazen Huis.

Gelieve voor inschrijvingen contact op te nemen met Annabel: annabel.vanoverloop@hetglazenhuis.be of bellen naar 011 541 335

Niet op de openbare weg gooien a.u.b.

Van vele brand of zilver he stap iets dit zilver het naas dienst be zilver sme zilverwer plaatselij zilver sme schilden Toorians blz. 500-5 nis van zal in en de hand v nauwkeur treren, w kleine aa van J. 4 Schutteri hier en d wing wor **Moergest**

St. Catha De oude licheyt G gestel in gewijd a vernoemd pastoor overleden dat in 15 bara en (en niet

ook afgebeeld op het oude ronde schildje op het patroonsteken van het gilde van St. Catharina te Moergestel, Catharina is afgebeeld met het rad, waarop zij gemarteld zou worden maar dat volgens de legende door een engel werd gebroken, en met het zwaard, waarmee zij uiteindelijk rond 310 werd onthoofd. Barbara, een eeuw vroeger door haar vader onthoofd, draagt de palm-tak van de martelaren. Agatha houdt in haar hand de tang, waarmee haar borsten werden afgesneden voordat zij rond 250 werd verbrand.

Een groot schild, zonder naam, maar waarop de H. Catharina gegraveerd staat, heeft

lver

nsteken geerd worden, M staat van ierlo, die in 1 de zilvery, nr. 134). '61 en 1786 van dezelfde 68 staan de Volsbergen, e gilde was rwijl op het en een gekomen van genomen in ilversmeden

t 1655-1751 schilden van ek niet aanlangspoor-ezige schild Jolles thuis

Bossche zil-1832) komt wijl dat van n H. Hemel- als zilvertogenbosch schilden van en de keur

ing van de et Konings-et gilde van volgens het

oude reglement van 1501, aan de „brosie een silvere schildeken ofte eenen penningh, waart sijnde ses stuyvers”, moet hangen. Het oudste zilvermerk komt voor op het schild van 1784, dat het meesterteken AM draagt van de bovengenoemde Bossche zilversmid Adamus van Mierlo. Op het schild van 1854 staat het meesterteken V 90 van de Tilburgse zilversmid H. Verschuuren (1856-1872), terwijl de schilden van 1876 en 1887 gemerkt zijn door de eveneens reeds genoemde H. Hemelbach.

Het schild van 1932 is gemerkt met AG boven een kruisje, het meesterteken van A. en A. Ghijben te Tilburg (1921-1936); op

Guldens ten behoeve van de Crygsraet, ende daerenboven noch vijfthien stuyvers, ten behoeve vant Corporaelschap"

Levendiger commentaar op de sfeer, die het evenement van de schuttersmaaltijd beheerste, is wel niet te geven!

1) Het was namelijk gewoonte, dat naast de jaarlijkse officiële maaltijd der officieren geregeld nog andere werden gehouden, zowel van enkele schutters of officieren en onder-officieren als van het voltallige vendel. De onkosten, die steeds hoger werden, moesten worden bestreden door de krijgsraad, die de benodigde gelden moest bijeenbrengen.

door cor

duwen, l

gestelder

De histo

aspecten

kerkelijk

aan de ve

tijden spi

mee in h

haar aanc

de tijd en

Maar juis

ratie-schi

zózeer ve

doelstellir

de parade

Dat wij v

schutterij

schuiven v

belang, or

de traditie

voorgestel

de historis

van het

maakt. Nu

officieren

hebben ge

Va

Ve

Cost

He

F

V

Sje

Kn

Sto

Dank

Naar aanle

stallatie als

mocht ik t

ontvangen. Bijzonder graag zou ik allen,

die mij met hun hartelijke belangstelling

steunden, rechtstreeks en persoonlijk willen

bedanken. Ik moest echter constateren, dat

dit onmogelijk is.

Het is daarom via dit algemeen schrijven,

dat ik U, mede namens mijn moeder en

andere familieleden, uit de grond van mijn

hart wil danken voor Uw welgemeend en

662

historische interpretatie minder dreigend.

Want dit gevaar bestaat, getuige de commentaar van een der meeste eminente Duitse kunsthistorici op de Maaltijd van 1616, waarin hij o.m. zegt: „Man sieht es diesen zwölf wackeren Bürgern an, dass ihnen das „Zweckessen“, welchem sie sich so unbekümmert, so von ganzem Herzen hingeben, doch nicht letzter Zweck ist; wir erkennen in Ihnen die Männer, welche die heldenmütige Verteidigung von Haarlem durchgekämpft hatten, Männer die sich wohl bewiesen sind — geleistet, die ihre Freiheit n wieder zu gem Kampfe ... 1) n, dat het in was, dat de uienvoorde leiding van en te weer icieren van ige verdedi hun jonge-

geleistet, die

hre Freiheit

n wieder zu

gem Kampfe

... 1)

n, dat het in

was, dat de

uienvoorde

leiding van

en te weer

icieren van

ige verdedi

hun jonge-

p de kwali-

wijfeld ook

s de sterke

ch het „be-

op dat mo-

tek van de

terrein van

up!

und seine

ieren van

rans Hals

2372

BUTEN

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

2372

persoonlijk is bedoeld.

Ik mag U wel vragen te blijven bidden tot

de Heer, die wij gezamenlijk willen volgen,

dat mijn werk als bisschop zegenrijk mag

zijn voor mijn bisdom, voor de wereldkerk,

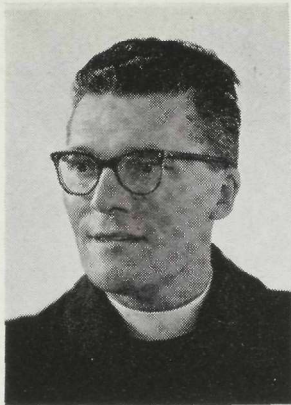
en voor allen die op mij rekenen.

Graag beloof ik mijn blijvend gebed voor U.

Bisschop van 's-Hertogenbosch

J. BLUYSEN,

's-Hertogenbosch, januari 1967.

Drs. W. H. Th. Knippenberg

Brabants

Gildezilver

Van vele gilden zijn de oude papieren verbrand of verdwenen en vaak is het gildezilver het enige document, dat stap voor stap iets over het verleden onthult. Omdat dit zilver meestal zo trouw is bewaard, kan het naast het kerkzilver een voorname dienst bewijzen bij het opsporen van oude zilversmeden, die hun meesterteken in hun zilverwerk hebben geslagen. Verscheidene plaatselijke, en tot voor kort onbekende, zilversmeden zijn ontdekt uit de koningschilden van de gilden. Nadat de heer Jan Toorians in „De Gildetrom” (jrg. 12, 1965, blz. 500-502, 526-528, 546-548) op de betekenis van vele zilvermerken heeft gewezen, zal in enige artikelen getracht worden aan de hand van de zilvermerken enige schilden nauwkeuriger te dateren en aldus te illustreren, wat door Toorians is ingeleid. Als kleine aanvulling op het onvolprezen werk van J. A. Jolles, De Schuttersgilden en Schutterijen van Noord-Brabant, zal ook hier en daar een korte historische beschouwing worden ingelast.

Moergestel:

St. Catharina en St. Sebastiaan.

De oude kerk van „onsen dorpe ende heerlicheyt Gestel bij Oisterwijk”, zoals Moergestel in 1428 nog werd genoemd, was toegewijd aan St. Jan Baptist; zij wordt al vernoemd in 1334. In deze kerk stichtte pastoor Petrus van den Hovele, in 1471 overleden, een altaar van de H. Catharina, dat in 1520 het altaar van Catharina, Barbara en Agatha heette. Deze drie heiligen (en niet Agnes, zoals Jolles schreef) staan ook afgebeeld op het oude ronde schildje op het patroonsteken van het gilde van St. Catharina te Moergestel. Catharina is afgebeeld met het rad, waarop zij gemarteld zou worden maar dat volgens de legende door een engel werd gebroken, en met het zwaard, waarmee zij uiteindelijk rond 310 werd onthoofd. Barbara, een eeuw vroeger door haar vader onthoofd, draagt de palm-tak van de martelaren. Agatha houdt in haar hand de tang, waarmee haar borsten werden afgesneden voordat zij rond 250 werd verbrand.

Een groot schild, zonder naam, maar waarop de H. Catharina gegraveerd staat, heeft

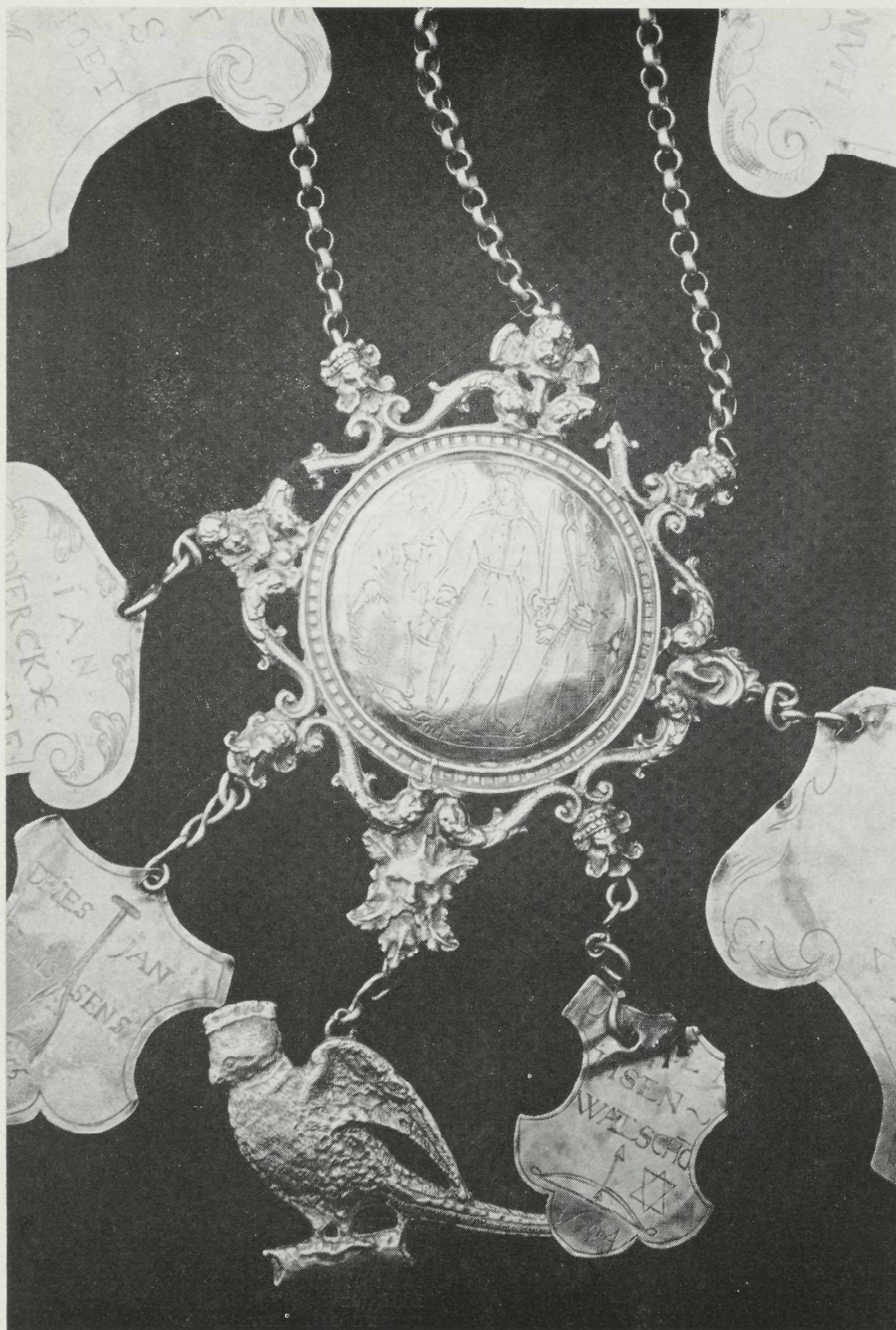
misschien enige tijd als patroonsteken gediend. Dit kan enigszins gedateerd worden, daar hierop het meesterteken AM staat van de zilversmid Adamus Van Mierlo, die in 1745 in het Bossche gilde van de zilversmeden werd opgenomen (Crooy, nr. 134). Ook de beide schilden van 1761 en 1786 dragen resp. de VM en de AM van dezelfde edelsmid. Op het schild van 1768 staan de initialen FW van Joan F. van Wolfsbergen, die in 1758 in hetzelfde Bossche gilde was opgenomen (Crooy, nr. 140), terwijl op het schild van 1808 naast een A en een gekroonde O de initialen VG voorkomen van J. van Greinsven, vanaf 1799 opgenomen in het genoemde gilde van de zilversmeden (Crooy, nr. 183).

De zeven oudere schilden uit 1655-1751 dragen geen keuren, terwijl de schilden van 1613 en 1652 tijdens het onderzoek niet aanwezig waren; een hiervan is onlangs spoorloos verdwenen. Het wel aanwezige schild van 1604 (1614) hoort volgens Jolles thuis bij het gilde van St. Sebastiaan.

Het meesterteken IVG van de Bossche zilversmid J. van Gemert (1822-1832) komt voor op het schild van 1828, terwijl dat van 1878 het merk HH 82 draagt van H. Hemelbach, die in de jaren 1854-1901 als zilversmid te Oisterwijk en 's-Hertogenbosch stond ingeschreven. De jongste schilden van 1951, 1957 en 1962 dragen allen de keur JH 14 van J. Heeren te Tilburg.

Door de vriendelijke bemiddeling van de heer H. A. J. v. Erve kon ook het Koningszilver worden onderzocht van het gilde van St. Sebastiaan, wiens koning, volgens het oude reglement van 1501, aan de „brosie een silvere schildeken ofte eenen penningh, waart sijnde ses stuyvers”, moet hangen. Het oudste zilvermerk komt voor op het schild van 1784, dat het meesterteken AM draagt van de bovengenoemde Bossche zilversmid Adamus van Mierlo. Op het schild van 1854 staat het meesterteken V 90 van de Tilburgse zilversmid H. Verschuuren (1856-1872), terwijl de schilden van 1876 en 1887 gemerkt zijn door de eveneens reeds genoemde H. Hemelbach.

Het schild van 1932 is gemerkt met AG boven een kruisje, het meesterteken van A. en A. Ghijben te Tilburg (1921-1936); op

Gilde St. Catharina, Moergestel

de schilden van 1953 en 1955 staat het genoemde merk van J. C. J. Heeren te Tilburg. Op het koningsvest van het St. Sebastiaangilde bevinden zich ook diverse schilden (1924, 1927, 1930, 1935, 1948 en een zonder jaar) van het Moergestelse gilde van St. Barbara dat rond 1921 werd opgericht, maar in 1955 met het St. Sebastiaangilde werd verbonden; het schild van 1948 draagt de jaarletter N (= 1948) en het teken J4P van de zilversmid J. L. Pennings te 's-Hertogenbosch. Het jongste koningsschild, van 1958, gemerkt JH 14 (J. Heeren) vermeldt beide patronen, Sebastiaan en Barbara. De meer dan 80 prijsschilden uit de laatste decennia wijzen op een nieuwe bloei van dit gilde van St. Sebastiaan.

Eindhoven (Strijp):

St. Joris

De vogel en minstens tien schilden van het St. Jorisgilde te Strijp bevinden zich volgens Jolles' vermoeden in het Rijksmuseum te Amsterdam. Het overgebleven zilver van dit opgeheven gilde bevindt zich thans in het Eindhovens Museum Kempenland. Het oudste gemerkte schild is dat van 1763, dat aan de achterzijde het meesterschild B II draagt van de zilversmid Balthazar LeHeu, in 1727 in Belgisch Brabant geboren, in 1754 poorter van 's-Hertogenbosch en aldaar in het gilde van de zilversmeden opgenomen (Crooy, nr. 138) en rond 1766 verhuisd naar Eindhoven. Het merk GS op het schild van 1783 is me niet bekend. De schilden van 1850 (met jaarletter Q = 1850) en 1858 hebben de initialen WH, boven een ossekop, van de Eindhovense zilversmid W. F. Hermans (1835-1867); het schild van 1864 werd geleverd door J. Noppen te 's-Hertogenbosch (1844-1872), die merkte met IN boven het cijfer 39. Op de schilden van 1925, 1933 en 1937 staat een meester-teken JvH 2 (twee typen) van de firma J. van Hout-Ververgaard.

Dommelen:

St. Martinus

Dommelen, dat in 1443 een eigen kapel had, afhankelijk van Bergeik, kreeg in 1565 een eigen parochiekerk, toegewijd aan St. Martinus. Op 10 juni 1659 werd hier een „Gilde of Broederschap” van St. Martinus opgericht. Uit diverse koningsplaten nl. 1717 (Coninck tot Dommelen van Heyligh Sacraments Gult), 1754 (De Gult vant Hooghwaardigh tot Dommelen), 1767 ('t Hooghwaardigh), 1791 en 1800 ('t Hoogwaardig) blijkt dat er in de 18de eeuw te Dommelen ook een Sacramentsgilde heeft bestaan, waarvan de erfenis later is overgenomen door het St. Martinusgilde. Het oudste schild is van 1716 (Hendrick Hertroys Keyserlycke Valckenier); het heeft geen zilvermerken evenmin als de koningsschilden van 1752, 1791, 1796, 1800 en de twee schilden van 1807. De schilden echter van 1717, 1735 en 1754 dragen eenzelfde meester-teken, dat het meest lijkt op een ingesnoer-

VIEUX „DE OUDE KOETSIER”

Marque déposée

De op fust gerijpte Vieux

*Door liefhebbers
het meest gevraagd.*

Een product van
ANDRÉ KERSTENS N.V.
TILBURG

Vraagt Uw leverancier!

de marktlindeboom. Dit teken komt ook voor op wee schilden, 1737 en 1738, van het Kolveniersgilde te Helmond en twee schilden, 1713 en 1737, van het Helmondse St. Catharinagilde en is m.i. het „sprekend” merk van een Helmondse zilversmid uit de familie Van Hogerlinden. Verder zijn de schilden van 1763 en van 1767 gemerkt met een wereldbol, waarboven een kruisje staat; dit is het meesterteken van de Eindhovense zilversmeden-familie Keyzers. Terwijl het schild van 1778 gemerkt is met een gekroonde 78 en twee andere onleesbare merken (waarschijnlijk is het van Belgische oorsprong), draagt het schild van 1765 de

initialen GS, die we ook in 1783 op een schild van het Strijpse St. Jorisgilde aantreffen; tot nu toe is het me niet gelukt, deze zilversmid te identificeren. Het jongste koningsschild, dat evenals diverse oude schilden, van een mooie tekst is voorzien, is gedateerd 1965 en draagt naast de jaarletter (= 1966) het meesterteken van de Eindhovense firma Van Hout-Verregaard. Het patroonsteken in de vorm van een renschild is wel het oudste zilver van dit gilde. Op de halsband van de vogel staat „Dom-melen” gegraveerd.

(wordt vervolgd)

„HET VENDEL”

Jan Toorians uit Loon op Zand schreef boek over Gilde-leven.

Uniek boek dat tot topwerken behoort.

(Van onze verslaggever)

Van de hand van de bekende vendelier van het Brabantse Gilde, de heer Jan Toorians uit Loon op Zand, zal binnen enkele maanden het bijzonder interessante boek „Het Vendel” verschijnen. Een boek dat uniek in zijn soort is, internationaal gezien en gerekend kan worden tot de waarlijk topwerken op dat gebied.

Toch zal 't waarschijnlijk slechts een kleine kring van belangstellenden hebben. Voor de uitgevers, de N.V. Koks-Gesto uit Alkmaar, is 't dan ook een moeilijke stap geweest te besluiten dit kostbare boekwerk uit te geven. Als er voldoende belangselling voor bestaat, zal „Het Vendel” waarschijnlijk in mei van de persen rollen.

De uitgevers menen het als hun plicht te moeten zien dit boek uit te geven al zou het alleen maar zijn om het waarlijk unieke „spel” van het vendelen met alles wat daaraan kleur en fleur omheen is, te bewaren voor 't nageslacht. Alle belangstellenden worden dan ook uitgenodigd in te schrijven op dit werk om daardoor de zekerheid te hebben dat dit hun niet ontgaat, want dat de oplage beperkt moet zijn, zal iedereen die iets van vendelzwaaien afweet, wel inzien.

Uit het ten geleide van Jhr. Mr. R. van Rijkevorsel (†) ontleen we:

..... Zeker is, dat nog nimmer in Nederland een zo uitgebreide en veel omvattende arbeid over het vaandel en zijn betekenis, over het vendelzwaaien en zijn kunst en symboliek is ondernomen; ik mag wel zeggen, tot een gelukkig einde gebracht.

— Oudere Nederlandse schrijvers, aan wie hier een woord van oprechte lof toekomt, hebben meermalen het vaandel en het vendelzwaaien in hun werken besproken. Ook hebben zij verwezen naar gebruiken in andere landen. Doch een werk als dit, waarin het vendelzwaaien in binnen- en buitenland alzijds is beschouwd, waarin tot de eeuwen-

oude bronnen en handleidingen werd gegaan en waarin alles tot één geheel werd verzameld en met tal van illustraties verlicht, is voor Nederland iets geheel nieuws. Het feit, dat de zeer deskundige schrijver niet alleen de historie van het vendelzwaaien, de ontwikkeling, de betekenis en de verschillende gebruiken boeiend heeft kunnen weergeven doch tevens ook als vooraanstaand vaandrig alle slagen en bewegingen heeft kunnen omschrijven en aanvoelen, maakt het schone resultaat zijner werkzaamheden ongetwijfeld tot 'n unicum. en tenslotte heeft de schrijver de vrucht van zijn uitgebreide studie en vele reizen weten te bundelen in een veelzijdig en verdienstelijk werk.

Aanbevelingen in dit boek hebben geschreven: Mgr. W. Bekkers, Jhr. mr. R. van Rijkevorsel, Jan van de Mortel, lit. rom. drs. J. Hansen en Mgr. dr. P. C. de Brouwer. Het boek omvat 320 pagina's en elf hoofdstukken waarvan we willen noemen: de betekenis van de gilden in de tegenwoordige tijd, het vendelzwaaien, oefeningen van oude meesters, het vendelzwaaien in Europa en Nederland, beschrijvingen met 38 afbeeldingen en 45 tussen-tekst-figuren en verder alles over vaandels en vlaggen.

Ook de illustraties zijn van Jan Toorians. Deze vendelier in hart en nieren is onder andere ook als redaktiemedewerker aan De Echo van het Zuiden verbonden.

naar: „De Echo van het Zuiden”.

GILDEBROEDERS

In deze moderne tijd rijden velen Uwer auto of motor met alle consequenties daaraan verbonden, vooral het gevaar op de weg. Ik geloof dat U veiliger en daarom beter rijdt als U zich voortdurend bewust bent van Uw grote verantwoordelijkheid jegens Uw medemens. De grafstenen der verkeersslachtoffers klagen alle weggebruikers aan. Bespaart anderen een ramp! Behoedt het geluk van mannen, vrouwen en kinderen! Voorkomt de uitroeiing van een dorp van meer dan 2000 zielen, het dodental in 1966 op de weg! C.S.

Bij voldoende belangstelling zal bij ons verschijnen

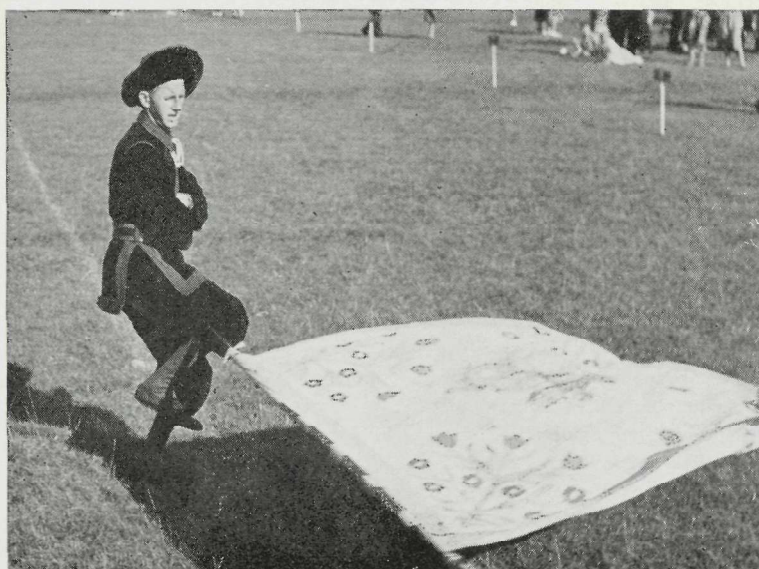
Het Vendel

door

JAN TOORIANS

vendelier van het Brabantse Gilde

(met 145 foto's, tekeningen en tussentekstfiguren)

L.S.,

Zelden heeft een aangeboden manuscript zo zeer de volle aandacht getrokken van de redactie die verantwoordelijk is voor de uitgave, maar ook zelden heeft een werk in spé, zo lang moeten wachten op de beslissing. En... dat wel om diverse redenen. Het boek is uniek in zijn soort; kan internationaal gezien, gerekend worden tot de waarlijk topwerken op dat gebied, maar heeft ook slechts een kleine kring van belangstellenden.

Thans zijn wij echter over alle bezwaren heen gestapt en bij voldoende belangstelling, menen wij het als onze plicht te zien, dit boek uit te geven, al zou het alleen maar zijn, om het waarlijk unieke „spel” van het vendelen met alles wat daar aan kleur en fleur omheen is te bewaren voor het nageslacht.

Alle belangstellenden nodigen wij dan ook van harte uit, in te schrijven op dit werk, om daardoor de zekerheid te hebben dat dit hun niet ontgaat, want dat de oplage beperkt moet zijn, zal iedereen die iets van vendelzwaaien afweet, wel inzien.

De uitgevers.

Z.O.Z.

Z.O.Z.

TEN GELEIDE

...Zeker is, dat nog nimmer in Nederland een zo uitgebreide en veel omvattende arbeid over het vaandel en zijn betekenis, over het vendelzwaaien en zijn kunst en symboliek is ondernomen; ik mag wel zeggen, tot een gelukkig einde gebracht.

— Oudere Nederlandse schrijvers, aan wie hier een woord van oprechte lof toekomt, hebben meermalen het vaandel en het vendelzwaaien in hun werken besproken. Ook hebben zij verwezen naar gebruiken in andere landen. Doch een werk als dit, waarin het vendelzwaaien in binnen- en buitenland alzijdig is beschouwd, waarin tot de eeuwenoude bronnen en handleidingen werd gegaan en waarin alles tot één geheel werd verzameld is voor Nederland iets geheel nieuws.

— Het feit, dat de talentvolle schrijver niet alleen de historie van het vendelzwaaien, de ontwikkeling, de betekenis en de verschillende gebruiken boeiend heeft kunnen weergeven, doch tevens ook als vooraanstaand vaandrig alle slagen en bewegingen heeft kunnen omschrijven en aanvoelen, maakt het schone resultaat zijner werkzaamheden ongetwijfeld tot een unicum.

...en tenslotte heeft de schrijver de vrucht van zijn uitgebreide studie en vele reizen weten te bundelen in een veelzijdig en verdienstelijk werk.

EEN VOORNAAM SPEL

In geheel Europa heeft men gedurende de Middeleeuwen de werftrouw geroerd en dat heeft overal tot gevolg gehad, dat talrijke mannen zich bij huurlegers aansloten. Bekend is bijvoorbeeld dat ook vele soldaten uit Italië en andere zuidelijke landen afkomstig met legereenheden naar het noorden zijn opgetrokken. In elke door hen betreden streek lieten zij iets van hun typische eigenschappen achter, hetzij liggend in het persoonlijke, hetzij liggend in het militaire vlak.

Onder hetgeen de vreemdelingen naar onze streken brachten valt een schone, militaire handeling: het vendelzwaaien, dat nog tot op de dag van heden hier in ere is gehouden en door velen wordt beoefend. Wij gaan dit oude, aan ons overgeleverde „spel”, dat wij mochten zien als een aangeleerde „handeling”, die voor kerkelijke en wereldlijke overheden wordt verricht, nader bezien. Dit waardevolle spel, dat later voor de eigen koning van het gilde wordt bedreven, is dit waard; het is immers een kostbaar cultuurbezit geworden...

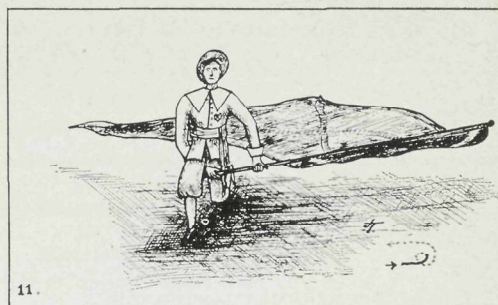
HET VENDELZWAAIEN

...Het mooie spel, dat de vendelzwaaiers in onze Brabantse gilden beoefenen en dat van oudsher is overgeleverd, heeft een zéér diepe achtergrond, die zeker de moeite waard is eens nader te worden bezien. Veel is hierover niet geschreven.

DE KLASSIEKE OEFENINGEN

...gaat het linkerbeen horizontaal achterwaarts in de hoogte, zodat het vendel onder dit been door kan gaan. Wanneer het vendel vervolgens voor het lichaam komt, knielt de

vaandrig op de linker knie (figuur 11). Met de linkerhand omvat hij de stok onder het vlaggedoek om een grote krulslag naar boven te maken (zie ook weer fig. g). Is men hiermee klaar, dan laat men de linkerhand los en plaatst deze in de heup. De vendelier gaat weer rechtop staan, na eerst het linkerbeen gestrekt achteruit opgetild te hebben, waarbij het vendel onder dit been terugging, opdat een cirkel boven het hoofd naar binnenzwaaiend beschreven kan worden (zoals oef. 7 a, rechts). Wanneer het

Knielen met wending.

DE ACROBATICKE OEFENINGEN

Bovendien is het voor degenen onder hen, die dit kunstig vendelzwaaien in een historisch perspectief zien, in bijzondere mate aantrekkelijk. Zij herinneren zich de landsknechtentijd, toen de vaandrighs tot taak hadden het vendel onder alle omstandigheden hoog te houden, opdat de compagnie dit teken van saamhorigheid in elke fase van de strijd zou kunnen blijven zien. Dit vroeg van de vaandrighs een verbluffend meesterschap ten aanzien van het hanteren van het vendel. Zij moesten het teken hooghouden, ook wanneer zij dreigden onder de voet gelopen te worden, ook wanneer...

...Het acrobatisch vendelen is zeer zeker aan bepaalde regels gebonden. Allereerst moet er sprake zijn van regelmaat. Dit moet o.m. blijken uit het feit, dat alle figuren evenals dat bij het klassieke vendelzwaaien het geval is...

PROTOCOLLEN T.A.V. DE VLAG EN VAANDEL

...Wanneer het vaandel van het gilde wordt gezwaaid dan zullen degenen die dit eerbetoon te beurt valt en de omstanders van de „ring” of „ban” hun eerbied voor het vaandel tonen door in de houding te blijven staan en door hun hoofddekse af te nemen. Het is immers zo, dat het vaandel hier spreekt; het door traditie en historic geadeld spel met het vaandel van het gilde of de broederschap wordt getoond en openbaart zijn schitterende zinvolle betekenis...

AANBEVELINGEN:

MGR. W.M. BEKKERS, bisschop van Den Bosch (†), 28 april 1964:
„De inhoud is een aanbeveling waard”.

JHR. MR. R. VAN RIJCKEVORSEL (†), juni 1964:
„Dat boek moet uitkomen”.

DHR. JAN VAN DE MORTEL, Vught, 9 april 1963:
„...zeer sympathiek tegenover de uitgifte van het boek”.

LIT. ROM. DRS. J. HANSEN, Roermond, 22 september 1959:
„Ik heb het manuscript met gróót genoeg doorgelezen; ik zou het toejuichen als het wordt uitgegeven... en adviseer u tot de uitgave over te gaan”.

MGR. DR. P.C. DE BROUWER (†), 7 maart 1961:
„Wie zich ernstig zet tot het onderzoeken en beschrijven van 't vendelen, die bezorgt aan velen een verheugenis...”

Z.O.Z.

KORTE INHOUD VAN HET WERK

Uit het boek, dat 320 pagina's gaat bevatten en elf hoofdstukken telt noemen we o.a.

II De betekenis van de gilden in de tegenwoordige tijd.	VIII Beschrijving van de oefeningen van het vendelzwaaien. Met 38 afbeeldingen en 45 tussentekstfiguren.
III Een traditie:
HET VENDELZWAAIEN.	KLASSIEK, ACROBATIEK en HOUDINGEN.
V Oefeningen van oude meesters.	
VI en VII Het vendelzwaaien in Europa en Nederland.	IX Over vaandels en vlaggen en wat daarmede verband houdt. Historische ontwikkeling van vaandels en vlaggen.

BESLUIT

...dat de leden van de nog bestaande gilden, in het bijzonder degenen onder hen die het spel met het vaandel nog in de praktijk beoefenen en alle belangstellenden iets aan dit werk zullen hebben en het met plezier zullen lezen. Dan is het doel dat wij ons gesteld hebben bereikt!

...Dat het boek de waardering voor onze schone overleveringen moge vergroten en dat de ijver en de belangstelling van „gildebroeders” en „vaandrighs” nog zoveel mogelijk moge aanwakkeren, teneinde deze edele en schone kunst aan het nageslacht te kunnen overleveren.

(De proeven van illustraties zijn verkleind)

EN NU ...

En nu de prijs. Wel de prijs van dit werk dat ruim 320 pagina's telt, met vele tientallen foto's en tekeningen, bedraagt slechts, gebonden in stevige band met goudopdruk en vierkleurige stofomslag, f 30,- per stuk, franco thuis onder rembours; zonder prijsverhoging voor rembours.

Voor bestellingen kunt u gebruik maken van ingesloten kaart, die ongefrankeerd kan worden verzonden.

Wij wensen u veel leesgenot met dit fraaie handboek.

N.V. KOKS-GESTO - ALKMAAR

v.d. Meijstraat 2
tel. (02200) 14565-15263

(ook leverbaar via de erkende boekhandel).

Kroon Bier

Kenners-keuze Bier !

KROON BIER heeft een volle smaak en een goedaardig karakter.

Federatie Vendelcommissie

De Kringgildefeesten e.a. gaan weer beginnen en wij wensen de voorbereiders bij voorbaat veel sukses toe, doch wat het vendelzwaaien betreft willen wij er op wijzen, dat dit onderdeel van de wedstrijden weer zoals gewoonlijk volgens het Federatie Vendel Reglement zal moeten plaats hebben. Dus dat alle deelnemende vendeliers in het bezit moeten zijn van een legitimatiekaart, die verstrekt wordt door de vendelleider van de betreffende Kring, dat de wedstrijden op Federatie Juryblokjes moeten worden beoordeeld, en dat naar het Federatie Vendelreglement moet worden beoordeeld en gehandeld. Legitimatiekaarten en juryblokjes moeten bij de vendelleiders worden aangevraagd, t.w.

Peelland:

A. v. Someren, Gustpad 3, Liessel.

Maasland:

J. Toorians,
Willibrordusstraat 4, Loon op Zand.

Oirschot:

W. Rijnen,
Raadhuisstraat 26, Moergestel.

Kempenland:

L. v. Exel, Molenstraat 13, Maarheeze.

Land van Cuyck:

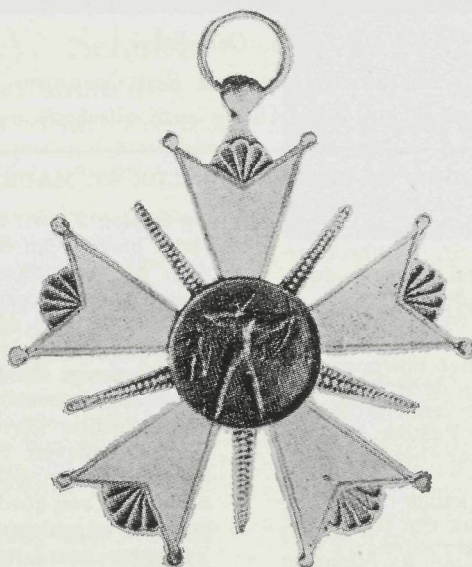
N. Peters, Oeffeltseweg 10, Beugen.
Als de kaarten en blokjes op zijn, dan aanvragen bij de Federatie Vendelcommissie, Willibrordusstraat 4, Loon op Zand.
Bovenstaande personen hebben alle adressen van de juryleden van hun kring. Raadpleeg hen voor alle vendelaangelegenheden.
Met vriendelijke groeten,

De Federatie Vendelcommissie
Jan Toorians, 1ste secr.

Bekers
Medailles
Kransen
Takken
Plaquettes
Statuettes
Vaantjes
Wimpels
Insignes

Enorme voorraad

Ferdinand Klaassen

Prijzen voor elke sport — Juwelier

Gilde-
schilden
Gilde-
kruizen

in echt zilver
en verzilverd
Eigen fabrikaat
Mooie gravure
In eigen ateliers

Ons 77e jaar

Kerkstraat 35, 's-Hertogenbosch, Tel. 04100-34716

Ons 77e jaar

Nieuws uit eigen Kring

St. Joris, Oostelbeers

Het Gouden bruidspaar van Spreuwel-van de Berk, waarover in het Kerstnummer werd gewag gemaakt. Alsnog onze allerbeste wensen.

GILDE ST. WILLIBRORDUS, ALPHEN.

Op 14 januari j.l. had de installatie plaats van de eerste 4 nieuwe gildebroeders sedert het heroptreden van het St. Willibrordus-gilde. Dat deze dag dus een enigszins feestelijk tintje had lag voor de hand.

De nieuwe gildebroeders werden door het gehele gilde aan huis afgehaald om eerst ter kerke te gaan voor het bijwonen van een plechtige avondmis. Na de H. Mis werd voor de kerkingang een vendelgroet gebracht aan de Z. E. Heer Pastoor, waarna het gilde zich begaf naar het gildehuis Café Schuttershof.

Hoofdman J. van Tilborg leidde op keurige wijze de installatie en sprak een felicitatiewoord tot de nieuwe gildebroeders.

De plechtigheid werd besloten met een gezamenlijke koffietafel, waarbij een afvaardiging van het Kringbestuur mede aanzat en de Kringsecretaris in een toespraak de betekenis van het gildebroederschap en de gildegeest schetste.

Nu de eerste schapen over de dam zijn, verwachten wij, gezien de grote belangstelling van de Alphense gemeenschap, spoedig een grotere uitbreiding van het St. Willibrordus-gilde.

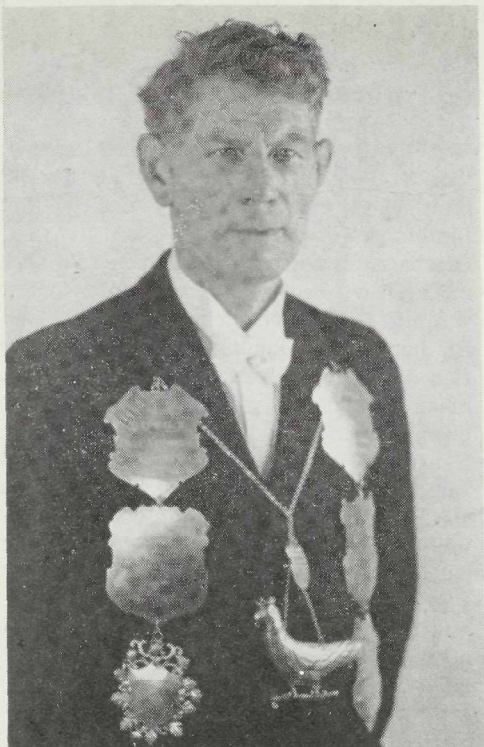
v. E.

GILDE ST. MAURITIUS, GOIRLE

Op zondag 2 april had de eerste schietwedstrijd plaats. Om circa 2 uur sprak hoofdman M. Adriaansen de aanwezige gildebroeders een woord van welkom toe, speciaal wethouder de heer W. v. Boxtel die als belangstellende aanwezig was bij het boom openen. Ondanks het minder goed weer werd er behoorlijk goed geschoten, het duurde echter geruime tijd voordat de vogels het begaven. Nadat deze nog een keer ingehakt waren, gelukte het Jos van Broekhoven met een goed gericht schot no 1 naar beneden te schieten. Kort daarna trof Sjeff Verhagen no. 2, en no. 3 werd door ons jongste adspirant-lid Christ Rijnen naar beneden geschoten.

Nadat de gildebroeders wederom in het gildehuis aanwezig waren, sprak de hoofdman een woord van dank voor deze sportieve middag en reikte hij aan de winnaars de prijzen uit.

C. v. d. Berg, deken.

In memoriam van Gildebroeder A. Scholtze

VAN HET GILDE ST. MAURITIUS

Er was grote droefenis bij het Gilde St. Mauritius, toen het op zaterdag 3 december l.l. een van de heroprichters van het Gilde ten grave moest dragen.

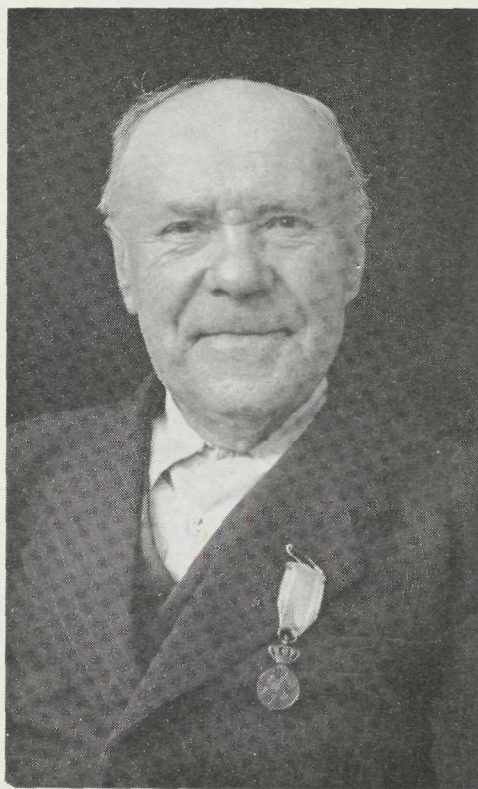
Het was bij het uitgeleide doen en afscheid nemen van het bemind medelid, oud-Koning en Oud-Deken van het Gilde, de heer A. Scholtze. Zijn gedragingen waren die van een echt en trouw gildebroeder. Hij stond steeds op de bres voor de belangen van het Gilde en hij handelde altijd voor het Gilde met eerlijkheid en met grote openheid voor iedereen. Met een omfloerst vaandel en doffe tromslagen begeleidde 't Gilde het stoffelijk overschot van hun gildebroeder naar de parochiekerk van Sint Jan, alwaar een H. Mis voor zijn zielerust werd opgedragen.

Na de H. Mis begeleidde het Gilde weer het afgestorven lid naar zijn laatste rustplaats. Toen de absoute daar was verricht, bracht de gildevaandrig de laatste vendelgroet aan de overledene en werd het vaandel uitgelegd over de kist, die in gilstijl versierd was met de sjerp en met het zilveren ere-teken van 25 jaar lidmaatschap van de gestorvene. Door de hoofdman werden daar na ten afscheid drie salvo schoten gelost en langs de groeve gaande, nam iedere gildebroeder persoonlijk met droeve ingetogenheid afscheid van het medelid.

Dat God de verdiende rust moge schenken aan de ziel en de benodigde kracht aan de echtgenote en kinderen van de overledene was hun stil gebed.

Het Gilde St. Mauritius zal dhr. Scholtze met achting blijven gedenken.

Namens het bestuur,
Deken C. v. d. Berg.

GILDE

ST. SEBASTIAAN EN ST. BARBARA

In memoriam Norbertus Boogaers.

Bartje Boogaers, zoals wij hem altijd noemen, is niet meer. Met deze trouwe gildeman zijn twee generaties verstreken en we zullen hem erg missen als een opgeruimde, hartelijke en behulpzame vriend en gildebroeder, ondanks zijn 91 jaren, waarvan hij daadwerkelijk er drie en vijftig het gilde trouw diende. Vandaar ook zijn zilveren ereschild en niet te vergeten de medaille van H.M. de Koningin, welke laatste onafscheidelijk op zijn borst prijkte.

De laatste jaren voor zijn overlijden was hij niet meer in staat ons gildeleven mede te maken, maar toch bleef zijn belangstelling steeds groot.

Wij verloren in hem een man van de goede oude stempel, die wist wat het betekende een waarachtig gildebroeder te zijn.

In Paradisum deducant te Angeli.

C.S.

GILDE ST. JORIS, OOSTELBEERS

Wijlen Gildebroeder en oud-koning, de heer Arn. Veldman, die reeds in het Kerstnummer werd herdacht.

Gilde St. Dionysius Tilburg In memoriam Piet Kennis

Wederom is een der oudere Gildebroeders van St. Dionysius ons ontvallen. Op 18 februari j.l. ging op 68-jarige leeftijd Piet Kennis van ons heen.

Ofschoon hij nog niet zovele jaren lid was, mochten wij hem allen om de intensiviteit van zijn Gildebroederschap.

Bij het laatste koningschieten, moest hij zich door twee helpers laten ondersteunen, maar desondanks wilde hij tot onder de boom komen.

Naast de H. Antonius, van wie hij een groot vereerder was, lag St. Dionysius hem na aan het hart. Wij mogen dan ook verwachten dat deze twee heiligen zijn voorsprekers zullen zijn bij de Grote Schutterskoning.

Piet, rust in vrede.

Wij Gildebroeders zullen je blijven gedenken.

„DE GILDETROM” LEZEN EN

LATEN LEZEN

Nieuws uit Kring Peelland

REDACTIENIEUWS KRING PEELLAND

Konden wij met enige trots vorig jaar zeggen, „we zijn over de honderd abonnees heen”. Bij het ingaan van de nieuwe jaargang moeten wij echter vaststellen, dat we nu weer onder de honderd zijn geraakt.

Waarom? In enkele gilden heeft een groepje van leden bedankt omdat men vond dat er te weinig nieuws van hun gilde in stond. Nu moeten wij voorop stellen, dat de Gildetrom is en moet zijn een blad voor en door alle Gildebroeders, op de allereerste plaats van het Kwartier van Oirschot, waar ruim

duizend leden zijn en dat wij, Peelland, 4 pagina's ter beschikking hebben, welke echter niet beaald worden door de 100 abonnees, dat zouden er minstens tweehonderd moeten zijn. In die vier pagina's die bijna telkens zijn overschreden, (zodat wij deze keer met minder tevreden moeten zijn om de Redactieraad niet in financiële nood te laten blijven zitten) moeten wij het nieuws uit heel de Peel opnemen.

Bij een gilde kan het nieuws dan eens groter zijn als bij het andere, waardoor de redacteur moet passen en meten.

Firma Jac. Andriessen Juweliers

HELMOND - STEENWEG 18 - TEL. 04920-6810

OP ONS ATELIER:

Reparatie gebruiksvoorwerpen in zilver en pleet
Vervaardiging nieuwe sierraden, Kerkwerk in edel- en smeedwerk. Gildeschilden en attributen
Graveerinrichting. Naamplaten in plastic en metaal

En waarom stuurt U dan geen gegevens in van Uw eigen gilde? Het is eenmaal voorgelaten dat een ingezonden copie niet geplaatst is wegens ruimtegebrek en bij het volgende nummer was het niet meer actueel genoeg. Laat U daardoor niet terugschrikken en helpt de redactie aan copie, die het dan (misschien wel eens iets ingekort) kan doorzenden.

Gildebroeders, behalve aan onze abonnees gaat nu nogmaals een exemplaar naar elke Gilde secretaris, met het verzoek onder zijn leden abonnees te werven, f 3,— per jaar aan huis gezonden is toch wel voor praktisch iedere Gildebroeder te doen. Wij rekenen op U.

Redactie Kring Peelland.

IEDERE GILDEBROEDER:

„DE GILDETROM”

HET ST. ANTONIUS GILDE DEURNE, DRAAGT ZIJN HOOFDMAN M. ROVERS TEN GRAVE.

In de vorige gildetrom konden wij lezen dat het St. Anthonius Gilde op 13 augustus 1966 een vendelgroet bracht aan het bruidspaar M. Rovers-Rooijakkers op de Zeilberg. Niemand had het kunnen vermoeden dat het eerstvolgende bezoek aan de parochie de Zeilberg, nu weer voor Ties zou zijn, maar dan voor de droeve plicht hem ten grave te dragen. Deze trouwe actieve verenigingsman werd in januari in het Helmondse Ziekenhuis voor onderzoek opgenomen en overleed na een zeer lang en smartelijk ziekbed op 6 april in de leeftijd van 32 jaar. Groot was de verslagenheid in de familie en vriendenkring. Want dat Ties, naast zijn Hoofdmanschap en Secretaris van het Gilde ook nog de stuwende kracht was van de Deurnse en Zeilbergse Verenigingen bleek wel op zijn begrafenisdag.

Het voltallige St. Anthoniusgilde was aanwezig, benevens de Kringvoorzitter dhr. A. Niessen en de Hoofdman van het St. Jorisgilde uit Deurne dhr. A. Engelen. Hij werd met Gildeneer begraven. Ook de Gilde Beschermheer L. te Strake en Mevrouw, Leden van het Deurnse Zangkoor en de R.K. Boerenbond, waarvan Ties bestuurslid was en dhr. Reep, namens de B.B.,

waren op deze droeve uitvaart aanwezig. Verder kon men wel zeggen dat heel de Zeilberg, vele buurtgenoten uit Deurne en oud vrienden B.B.-ers en Gildebroeders uit de omgeving in de kerk aanwezig waren. Hij ruste in Vrede.

JAARVERGADERING

VAN KRING PEELLAND.

Op zaterdag 28 januari 1967 werd in het St. Hubertusgildehuis te Liessel de jaarvergadering gehouden.

Na de opening door de Kringvoorzitter Alphons Niessen, deelde hij mede, dat in de op die morgen gehouden vergadering van de Federatie de Vice-voorzitter Jan van de Mortel en de Secretaris Jos Schroeders, om gezondheidsredenen hun mandaat ter beschikking hebben gesteld. Tot aan de eerstvolgende bestuursvergadering zou Voorzitter Jhr. van Rijckevorsel en de Heren van de Voort en Niessen de lopende gang van zaken afwerken.

De jaarverslagen van Secretaris Giesbers en Penningmeester Adriaans, toonden de activiteiten in de kring.

De aftredende bestuursleden werden bij acclamatie herkozen. Terwijl in de vacature door het verhuizen van dhr. Jan Verhoeven buiten de Kring, dhr. W. Meulendijks uit Vlierden tot bestuurslid werd gekozen. Hij zal tevens raadsheer zijn voor het standaard rijden.

Na een lang en prettig dispuut over het Kringgildefeest, te Lierop of Stiphout, bracht de stemming tot uitslag:

De Kringdag wordt gehouden op 22 en 23 juli bij het St. Anthoniusgilde te Stiphout. Alle eer aan de jeugdige voorzitter van de Stipense schut de Heer van de Burgt, die met veel élan en bravour alle bezwaren van het kringbestuur had weten weg te praten, want het kringbestuur was bang dat zij nog te jong en te kort gildebroeder zijn om zulk een feest aan te kunnen.

HET INTERNATIONAAL SCHUTTERSFEEST TE HELMOND.

Het internationaal schuttersfeest te Helmond, gepland op 26 en 27 augustus 1967 zal om financiële redenen geen doorgang kunnen vinden.

Restauratie van Gildeschatten

Levering van Koningsschilden, Medailles etc.

Erkend Goud- en
Zilverreparatie-inrichting

JOS. HEEREN

Ringbaan Noord 19 - Telef. 22437 - TILBURG

**„DE GILDETROM” LEZEN EN
LATEN LEZEN**

**IEDERE GILDEBROEDER:
„DE GILDETROM”**

ST. MARGARETHA, AARLE-RIXEL

Th. de Jong, Oud-voorzitter, overleden.

Maandagavond 6 februari, op de wekelijkse kaartavond van de oudere Gildebroeders van het St. Margaretha Gilde overleed plotseling de 69-jarige Gildebroeder Dorus de Jong, zodat zijn kaartbroeders even later moesten vernemen dat hun vriend plots uit het leven was weggeroepen. Dorus de Jong welke vele jaren de voorzitter en stuwende kracht was geweest van het St. Margaretha Gilde, was een zeer geziene figuur in de Aarlese gemeenschap. Toen dan ook op Carnavalsmaandag de mare door het dorp ging bracht dit een grote verslagenheid.

Want niet alleen was hij een gemeenschapsman, maar ook zijn groot gezin leefde in alles mede, zijn zoon Henk volgde hem een jaar geleden op als Hoofdman van het Gilde. Karel was Gildebroeder wiens zoon geboren werd op de teerdag van St. Margaretha en toen meteen als lid werd opgenomen en nu als vijfjarige reeds ferm met zijn vendel met het Gilde mede gaat, terwijl de jongste zoon Theo als Vendelier bij het Gilde is, evenals de schoonzoon Klaas van Griensven.

Hieruit blijkt wel de liefde van Dorus de Jong voor het Gilde dat hij wist over te dragen op veel van zijn kinderen.

Onder grote belangstelling werd hij door zijn Gildebroeders ten grave gedragen, waarbij ook aanwezig waren de Voorzitter en Vice-voorzitter van de Kring de Heren A. Niessen en M. Hurkmans en 'n deputatie van het O. L. Vrouwe Gilde. Oud-Hoofdman Jan Wich hield een gevoelsvolle afscheidsrede van zijn trouwe makker, waarna het Gilde hun broeder in het graf plaatsten en afscheid namen met de groet met hun vaandel.

Hij ruste in Vrede.

**Gildeavond voor de Aarlese bevolking op
14 februari 1967.**

Op uitnodiging van het O. L. Vrouwe Gilde uit Aarle, waren in hun Gildehuis vele Gildebroeders van het Blauwe en Rooischut aanwezig met hunne dames, leden van de Heemkundekring en andere belangstellenden, om te komen luisteren naar de voordracht van de Heer Jan van de Mortel, Vice-voorzitter van de Federatie, over het Gildewezen.

Wij behoeven hierover niets te schrijven, want elke rechtgeaarde Gildebroeder heeft minstens eenmaal zulk een avond van Jan van de Mortel mede gemaakt en weet dan ook, dat hij de volle zaal op een boeiende wijze weet te onderhouden over het Gilde. Na de pauze gaf de Heer Ir. B. van Noordwijk, Erelid van het Gilde een reportage

De Heer van de Mortel bekijkt de oude papagaai van het O. L. Vr. gilde uit Aarle.
Links Hoofdman J. van Dooren, rechts de Kringvoorzitter Alphons Niessen.

(foto: Ir. B. van Noordwijk)

Vaandels - Vlaggen PIJNAPPEL

Torenstraat 3

's Hertogenbosch

van zijn kleurendia's over Gilde gebeurtenissen. Onder deze reportage werd de Heer van de Mortel aan de telefoon geroepen. De heer van de Mortel hield dan een kort slotwoord en vroeg de aanwezigen op te staan. Onder grote stilte en ontroering vernamen wij toen dat de Heer Schroeders, Federatie Secretaris zo juist de spreker had opgebeld om hem mede te delen dat plotse-ling was overleden de Federatie-voorzitter Jhr. Mr. R. A. van Rijkevorsel, zodat deze avond gesloten werd met een gebed voor ons aller vriend en Gildebrouder, waaraan heel het Gildewezen zijn opbloei te danken heeft.

„DE GILDETROM” LEZEN EN

LATEN LEZEN

VERDER NIEUWS UIT PEELLAND.

In Vlieden vergaderde het St. Willibrordusgilde. Zij maakten plannen voor een nieuw uniform, het bestuur werd herkozen en men wil een oriëntatierit houden ten bate van het uniformfonds.

St. Catharinagilde Helmond, bracht een vendelgroet aan het zilveren bruidspaar Sjef van Lierop-Slegers op 11 november en vierde op 23 november zijn teerdag en als de historicus het hiermede eens is dan was het op hun 565ste verjaardag. Toch werd deze dag niet grootser gevierd als andere jaren.

Het Gilde St. Anthonius te Mierlo-Hout

Het St. Lambertusgilde uit Someren Eindhoven dat vorig jaar hun 70-jarig bestaan vierden, met een groots feest. Zij lieten bijgaande foto maken. In het midden zittend de Ere-Voorzitter J. Lammers, het Erelid J. van der Heijden en Bestuurslid Th. Driessen. De Koning was Piet Lemmen, naast het Gilde staat de Kapitein W. Lomans. Een gildegilde dat er zijn mag.

maakte twee spannende vergaderingen mede als we ten minste de krant moeten geloven.

Krantenkoppen:

31 januari:

„Geen Gildezusters bij St. Anthonius Abt te Mierlo-Hout”.

27 februari:

„Anti-feminisme in gilde van Mierlo-Hout”.

Wat was hiervan de oorzaak? In de loop der jaren zijn de vrouwen en verloofden van de Gildebroeders, lid kunnen worden van het gilde en spraken hun „woordje” mede. Dat heeft aanleiding gegeven tot menig meningsverschil. En nu is de oplossing: 'n nieuw bestuur en geen dames meer als Gildelid.

St. Anthonius Gilde Stiphout is met man en macht bezig om hun Gildefeest tot in de puntjes voor te bereiden. Het is wat men noemt een jong gilde maar zij zetten er hun schouders onder om met het Kringbestuur alles goed af te werken.

St. Anthonius Gilde Gemert had op dinsdag 17 januari hun Patroonsdag in de Mortel en op zaterdag 21 januari hun optrek-dag in Gemert.

Op zaterdagmorgen werd na de H. Mis de vendelgroet gebracht aan de nieuw benoemde Deken van Oort en de nieuwe Burgemeester de Wit die voor het eerst na hun benoeming de vendelgroet in ontvangst namen.

Kringvoorzitter A. Niessen tevens oud-koning van het Gilde, maakten met de nieuwe Gemertse autoriteiten kennis en moest als oud-Koning ook mede stemmen op een „Neien Deken”. Het werd Peter van Hout, zoon van de oude deken van het Gilde. Zoals het gebruik het daar wil, wordt de nieuwe deken afgehaald en buurtbewoners versieren zijn huis. Langs de route wordt overal een „gruun borreltje” aangeboden.

Tot grote hilariteit van allen kregen ze ergens een groene lollie aangeboden, wat ook in dank werd aanvaard en trok het gilde lollieënd naar de volgende halte.

's Avonds werd er een gezellige avond gehouden met de gildezusters, waarbij ook de Gildebroeders van de Rooischut, de neie deken kwamen feliciteren.

In Somerens gemeenschap werden bij verschillende gilden festiviteiten gehouden.

In Lierop werd de teerdag van het O. L. Vrouwe Gilde een speciale dag wegens huldiging van hun gouden Gildebroeders Toon Hesius en Janus Vlemminx, welke door de Vice-voorzitter van de Kring M. Hurkmans een zilveren speld met Kringembleem kregen opgespeld. Ook het St. Anthoniusgilde had zijn feestdag.

In Someren bracht het St. Jorisgilde een vendelgroet aan 2 jubilarissen Th. Janssen 25 jaar lid en vele jaren secretaris en Karel Meeuws 40 jaar tamboer van het gilde. Ook hier was het M. Hurkmans die namens de kring de felicitaties overbracht in een kernachtige speech.

Nieuws uit Kring Maasland

Gemonde.

Het gilde St. Joris en St. Catharina bereikte op 15 februari het droeve bericht van het overlijden van hun ere-voorzitter, de heer A. L. van Oirschot. Op 14 januari j.l. heeft hij zijn 65e verjaardag nog gevierd, te midden van zijn gilde. Hem werd toen een vendelgroet gebracht. Hij spoorde de gildebroeders aan alle mogelijke doeleinden na te streven om het gilde te laten bloeien en te bewaren voor de komende generaties. Veel heeft Van Oirschot gedaan voor dit gilde in de oorlogsjaren 1940-'45 en 't daarna tot grote bloei weten te brengen. Op 18 februari is de overledene door het gilde en veel gildebroeders uit de omgeving en kring Maasland de laatste eer bewezen. Het gilde en de kleine kring „Dommelgroep” waarvan Van Oirschot mede-oprichter en voorzitter was verliest in hem een echt en degelijk gildebroeder. Ook zijn echtgenote en kinderen zullen zijn heengaan, dat zo plotseling was, diep betreuren, want allen hebben als het nodig was veel op gildegebied meegeholpen.

De algemene vergadering van het gilde zou op 17 februari plaatshebben en hierbij zou van Oirschot door de burgemeester van

Boxtel de Zilveren medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau worden uitgereikt voor zijn vele verdiensten.

Voor onze gildebroeders zal dit posthuum gebaar een afstraling zijn van „Zijn Gilde-werk” en..... dat was groot.

Bartje was ook nog lid van het bestuur van de Kring Maasland. Wij zullen hem niet licht vergeten.

Hij ruste in vrede.

Baardwijk.

Bij gelegenheid van het huwelijk van Prinsse Margriet en dhr. Pieter v. Vollenhoven heeft het gilde St. Ambrosius het bruidspaar een telegram gezonden van felicitatie. Het gilde was juist die dag aan zijn teerdag. De hoofdmans van hetzelfde gilde, de heer Jos van Hulten (86) kreeg vlak voor zijn huis op 28 januari bij het oversteken van de straat een ernstig ongeval. Hij brak hierbij zijn linker onderbeen. Thans is de heer van Hulten weer thuis.

„DE GILDETROM” LEZEN EN.....

LATEN LEZEN

Drinkt

Bavaria-Bier

3-Es Limonade

BAVARIA-BROUWERIJ - LIESHOUT

Besojen.

Het gilde St. Crispijn hield op 28 en 29 jan. een rikconcours. 24 prijzen konden worden uitgereikt. 1. B. Treffers, 2. J. de Louw, 3. A. Schalken.

Esch.

Het gilde St. Wilibrordus is reeds druk bezig met de voorbereidingen voor de viering van de Kringdag van Maasland op 11 juni a.s. Zorg voor tijdige opgave en aanwezigheid op volle sterkte

Vught.

St. Catharina heeft alle leden voorzien van een abonnement op „De Gildetrom”. De contributie is dermate verhoogd en houdt het abonnement in. Mogelijk vindt deze daad elders ook navolging.

Oisterwijk.

St. Sebastiaan beëindigde zyn schietseizoen op 3 oktober. De wisselbeker wordt gewonnen door W. Knevel, voor Klas A. Voor B was het H. v. Roessel. De meeste rozen en vijven-beker was voor W. Scholtze. Verder: 1. B. Mathon, 2. W. Knevel, 3. M. Scholtze. Op de schutsboom met de handboog werd J. Scholtze voor de derde keer winnaar, hij kreeg definitief de beker. Verder: 1. B. Mathon, 2. J. Scholtze en 3. G. Massuger. De statiedag, 21 januari werd 's avonds tevoren door tambours en vendeliers in het dorp aangekondigd. 's Morgens een gildemis en vendelgroet aan Pastoor en Burgemeester waarna koffietafel. Vergadering en prijsverschietsing met een rondgang en bal tot besluit.

Berkel.

Het gilde St. Hubertus verhuisde naar Café Het Raadhuis bij de heer Vromans. De statiedag was 7 januari. Ook hier werd daags tevoren aankondiging gedaan aan het volk. Na de Gildemis boerenmik met zult. 's Middags kaarten en 's avonds diner. Hier waren ook bij de pastoor en kapelaan, de burgemeester en wethouders, alsook dhr. v. d. Elst van het bevriende Corps Prins Hendrik uit Amersfoort (schutterij). Het bestuur heeft besloten dit jaar naast het schieten met het geweer nu ook te gaan schieten met de kruis- en handboog, daar met het geweer steeds meer moeilijkheden komen. Dit is een goede gedachte!

Udenhout.

De in Udenhout bestaande schutterijen gaan samenwerken, of beter gezegd, samen schieten om „de prijs van Udenhout”. Hier wordt met het geweer geschoten zowel om het personeelkampioenschap, als het kampioenschap der vereniging. Het concours heeft plaats over drie ronden.

St. Antonius en St. Sebastiaan vierde zijn statiedag op 21 januari. De koning werd in alle vroegte afgehaald, waarna de gildemis werd opgedragen door gildeheer Prinsen.

Op het kerkplein werd de Vendelgroet, als eed van trouw, gebracht voor de kerkelijke en wereldlijke autoriteiten. Vervolgens rondgang door het dorp en viering van de teerdag in het gildehuis.

St. Joris Udenhout verschoot op 6 maart een varken. Het was te verdelen onder de beste schutters. Twintig verenigingen namen er aan deel. Personeel opgelegd geweer: A. Weijtmans, Berkel., 2. J. Dankers, Haaren. Korps: 1. L. Damen, Udenhout, 2. A. Weijtmans, Berkel. Puist: 1. A. v. Kernen, Eindhoven, Personeel Vrije Hand: 1. J. Pijnenburg, Tilburg. Extra opgelegd: St. Hubertus Berkel, Extra Vrije Hand, Pro Patria, Oosterhout.

Loon op Zand.

St. Hubertus schoot bij St. Joris in Udenhout: 1. Korps geweer J. Bruurmijn, 3. E. v. Noije; 1. kamp. opgelegd E. v. d. Velden, 4. A. Bink en 3 en 4 Puist ook A. Bink.

Het bestuur van St. Crispijn werd op 10 oktober uitgebreid met de heren Jo v. d. Ven, Jos. Boons en A. Brands op de jaarlijkse teerdag.

St. Ambrosius heeft goed nieuws te melden in haar gelederen. Sedert september heeft het gilde een moeilijke periode gekend. Op de vergadering van 11 februari werden door de heer Toorians voorstellen gelanceerd welke met algemene stemmen werden aanvaard. De functies in het gilde zijn nu: Beschermheer Jhr. Charles Verheijen uit Zeist Hoofdman de heer A. Verhulst uit Loon op Zand; Overdeken Marinus Broeders; staande deken Dankers en Biemans en dekenen Toorians, secr. v. Veldhoven, penningmeester en v. d. Aa.

Tijdens deze vergadering werd allereerst Overdeken Broeders de sjerp omgedaan en geïnstalleerd. Direct hierop werd gekozen

Overdeken Mar. Broeders feliciteert Beschermheer Jhr. Chr. Verheijen bij zijn installatie.
Rechts van hem de nieuwe Hoofdman A. Verhulst.

tot Hoofdman de heer Verhulst, als opvolger van dhr. Ten Horn. Hij sprak hartelijke woorden en heeft in korte tijd het gilde leren kennen. Hij hoopte het gilde nieuw leven mee te mogen inblazen. Hierop volgde de benoeming van Jhr. Verheijen. Hij haalt de banden met de adellijke familie weer aan. Zijn familie heeft het gilde opgericht en geleid.

De secretaris overhandigde beide heren een aandenken aan het gilde in de vorm van een lux bijenkorfje. De beschermheer sprak woorden van aanhankelijkheid van hem met het dorp. Voor beide heren waren de functies geheel nieuw, zodat de secretaris een korte geschiedenis van het gilde gaf. Hierna nam de nieuwe hoofdman de leiding van de vergadering. De Hoofdman en beschermheer moedigden allen aan te komen tot een schutterij met de handboog. Zij zouden doen wat mogelijk was. Later op de avond gaf gildebroeder Toorians een korte lezing met dia's. Namens gilde St. Hubertus en St. Crispijn waren afgevaardigden aanwezig.

Op zaterdag 4 maart droegen de gildebroeders van St. Ambrosius hun oud-bestuurslid Piet Vermeer ten grave. Hij was 13 jaar lang verlamd en op het laatst geheel sprakeloos. Lid sedert 1920 en vanaf 1949 secretaris tot 1954. Hij heeft de drie Loon op Zandse gilden doen aansluiten bij Kring Maasland in 1949.

In hem verliest het gilde een groot stuwer, die veel organisatietalent had. Hij werd 81 jaar.

Op 18 maart is het bij St. Ambrosius Ko-

ningschieten geweest. Bericht volgt in het volgende nummer.

Rosmalen.

Een nieuwe trom kon door een royale gift aan het gilde St. Catharina van Rosmalen worden aangeschaft. In het koper van de ketel is de beeltenis van St Catharina gedreven. Zij werd voor het eerst gebruikt bij de installatie van Mgr. J. Bluijssen.

Aldus de heer v. d. Mortel: Maasland heeft er weer een prachtige en „echte” gildetrom bij.

Omgeving van Berlicum.

De Hoogschuts is met een prachtige groep gildebroeders naar Dordrecht geweest om luister bij te zetten bij het 11de lustrum van de hogere techn. school.

Voor het eerst sedert eeuwen trokken weer Brabantse schutters door Dordrecht. Op het Stadhuis werden zij verwelkomd door de burgemeester en de praeses van de Studenten.

Vendelgroet. Tamboer A. v. Lith sloeg daar „de Pannekoek”. Bij de grote kerk werd nog een massale opkomst geformeerd en nog gevendeld bij de eerste steenlegging voor de nieuwe school.

Berlicum.

Op maandag 12 december een dia-middag en film voor St. Joris in het Gildehuis. Vertoond werd het koningschieten. Jo v. Casteren werd hier opgevolgd door koning M. van Grinsven. Alle plechtigheden waren verfilmd. Een 100 dia's van de gildedag werden vertoond. Het was een prachtige avond. Een voorbeeld om eens wat vast te laten leggen voor het nageslacht.

Graag nieuws van Maasland aan ondergetekende voor het volgende nummer. Bij voorbaat hartelijk dank! Ook opgave abonnementen „De Gildetrom”.

Namens Kring Maasland,
Jan Toorians,
St. Willibrordusstraat 4,
Loon op Zand.

Nieuws uit het land van Cuyk

Naast de Kring Peelland en Maasland heeft nu ook de Kring Het Land van Cuyk de wens te kennen gegeven om „De Gildetrom” te ontvangen en haar nieuws daarin te publiceren. Dit stemt de redactie tot grote vreugde, omdat daaruit blijkt, dat ons blad, hoewel het op de Kring „Het Kwartier van Oirschot” gericht is in wijde kring belangstelling teweeg brengt. De redacteur voor het Land van Cuyk is de heer G. H. Delahaye, Spoorstraat 101-105 te Gennep, telefoon 08851-1703.

Allereerst deelt de heer Delahaye mede, dat op zondag 21 mei de Kringdag werd gehouden te Ravenstein.

Vervolgens ontving de redactie de uitslagen van de vrije gildedag te Beugen in 1966. Daar dit reeds geruime tijd geleden is en ook vanwege de plaatsruimte, wordt dit stuk in het archief bewaard en ligt voor iedere gildebroeder ter inzage.

Wij hopen in de toekomst regelmatig contact te hebben met deze interessante Kring, die voor ons wel wat ver weg ligt, maar toch dicht genoeg om het vriendschappelijke contact te onderhouden. C.S.

Nieuws uit de Kring Kempenland

Ook in Kring Kempenland bestaat thans belangstelling voor „De Gildetrom” waar onze redactie zeer mee ingenomen is, daar thans „De Gildetrom” in alle vijf de kringen van de Federatie voor Noord Brabantse Schuttersgilden zijn intrede heeft gedaan, hoewel het voorlopig het blad van de Kring „Het Kwartier van Oirschot” blijft. Toch gaan er stemmen op om er een federatieblad van te maken, doch voor het zover is, zal er nog heel wat water door de Maas moeten stromen en ook organisatorisch veel werk moeten worden verzet.

De nieuwe redacteur voor de Kring Kempenland is de heer Mathieu van der Voort te Eindhoven, Valkstraat 6, tel. 040-38521, die wij evenals de heer Delahaye hartelijk welkom heten in onze commissie van medewerkers. Hij is regerend deken van het gilde St. Joris Stratum anno 1512.

De Heer van der Voort adviseert „De Gildetrom” viermaal per jaar te laten verschij-

nen. Wij zouden niets liever doen, doch de financiën laten dit tot op heden niet toe. Dit kan alleen, als alle gildebroeders van de Federatie lid worden via hun gilde en automatisch het blad thuis krijgen, terwijl de abonnementskosten in het lidmaatschap dienen te zijn inbegrepen. In „Het Kwartier van Oirschot”, waar het blad ontstond, hebben we hier jaren voor gevochten, doch we hebben het nimmer kunnen winnen van het grote aantal gilden, die het abonnement op het blad niet bij de contributie wilde berekenen. Als dat voor de Federatie zou lukken, zou het te mooi zijn om waar te zijn, doch wij vrezen, dat ook in andere Kringen dezelfde mening ten dele wordt verkondigd. Ongeveer de helft van de gilden in „Het Kwartier van Oirschot” betaalt het abonnementsgeld voor hun leden. De andere nemen met het minimum aantal van 10 stuks genoeg en dat is beslist te weinig om vier maal per jaar uit te komen, laat staan het blad in leven te houden.

Trommen.

Alle gemoederen zijn het er over eens, dat de echte gildetrom moet worden geroffeld en geen andere en dat de muziektrommen dienen te worden opgeruimd. Voor jeugdige gildebroeders is de aanschaf van een kleine doch echte dieptetrom een kostbare aan gelegenheid, te meer daar jeugdige gildebroeders groot worden en dan de echte gildetrom moeten hanteren, waarbij dan misschien geen plaatsvervangers zijn en de toch kostbare kleine gildetrommen mogelijk blijven staan. Overigens heeft dit onderwerp de nodige aandacht van de tromcommissie.

Drumbands en tamboerkorpsen.

Drumband is uit de aard der zaak een moeilijke zaak, maar om de jeugd vast te houden een onontbeerlijk iets. Vooral op kleine dorpen, waar weinig recreatie is. De heer Van de Mortel mag dan wel voor 100% tegen zijn, maar wij geloven niet, dat er een Kring is, die zoveel drumbands hanteert. Peelland waagt het zelfs met een majorettenkorps, wat natuurlijk helemaal niet op zijn plaats is. Voor zover ons bekend is de Tromcommissie hiermede druk doende en wil wel medewerken, mits bij de beoordeling van de gilden in de optocht een modus kan worden gevonden, dat deze niet worden mede beoordeeld, dus alleen de gilden op zichzelf.

Vrouwen in tamboerkorpsen.

De heer van der Voort heeft liever vrouwelijke tamboers dan drumbands. Tegenover dit laatste staan wij volledig afwijzend. De drumbands kunnen nog gezien worden als een apart onderdeel ter opluistering, maar vrouwelijke tamboers horen bij de gilden ten enenmale niet thuis. Of ze nu in de oude tijd munitie hebben aangedragen of met hete pek hebben gesjouwd, doet aan het onderhavige niets af. De gildezusters zijn ons ook nu nog behulpzaam bij feestelijke gelegenheden, maar ze horen bepaald bij het uittrekken van het gilde niet thuis.

C.S.

de Gilde viert !

De Gilde viert..... zo luidt de aanhef van een heel oud vaderlands lied. Ja, de Gilde viert, al naar dat te pas komt, maar als de feestklanken zijn verstorven en de vendels opgeborgen, herneemt het leven van alledag zijn rechten, het leven met zijn risico's op velerlei gebied.

Zorg er voor, dat U daartegen
zo veel mogelijk gedekt bent

en zoek deze dekking bij een instelling, die reeds een mensenleeftijd lang heeft bewezen, dat zij ieders vertrouwen verdient.

Déze instelling:

VERZEKERINGEN

N C B

Tilburg, Prof. Verbernelaan 200, Tel. 04250-78133